

ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ ȘI ORGANIZARE EXPOZIȚIONALĂ LA MUZEUL TEHNICII POPULARE ÎN PERIOADA 1974—1977

Corneliu Bucur

1. Premize pentru activitatea de cercetare și organizare expozițională în noua etapă

Prin rezultatele obținute în perioada anilor 1968—1973¹, Muzeul tehnicii populare, inițiat în anul 1963 și aflat într-un stadiu avansat de organizare, s-a impus pe plan național ca una dintre cele mai valoroase instituții din rețeaua muzeelor de profil², iar pe plan internațional, ca unul din cele mai interesante muzee în aer liber, deopotrivă prin tematica sa științifică, cât și prin concepția originală a organizării sale³.

La un deceniu de la începerea acțiunii de organizare a expoziției sale de bază în aer liber, pe suprafața de 42 ha., Muzeul tehnicii populare expunea în anul 1973, 61 unități reconstruite, cu 8140 obiecte de inventar funcțional, ilustrând principalele fenomene ale civilizației populare tradiționale din România⁴, prezentate în mod echilibrat, în cele patru sectoare tematice expoziționale.

¹ Corneliu Bucur, *Activitatea de cercetare și organizare a Muzeului tehnicii și meșteșugurilor populare din Dumbrava Sibului în perioada anilor 1968—1973*, în „Cibinium 1968—1973”, Sibiu, 1974.

² Cornel Irimie, *Zur aktuellen Problematik und zum Entwicklungsstand der volkskundlichen Freilichtmuseen Rumäniens*, in „Verband europäischer Freilichtmuseen”, Tagungsbericht, Stübing bei Graz, 1974, Rheinlandverlag GmbH, Köln, 1976. Idem, *Devoltarea și orientarea tematică a muzeelor etnografice în aer liber; activitatea lor științifică și cultural-educativă în lumina noilor realizări (în volum)*, Corneliu Bucur, *Muzeul tehnicii populare la un deceniu de la începerea organizării sale*, în „Revista muzeelor”, București, 1974.

³ Adelhardt Zippelius, *Handbuch der europäischen Freilichtmuseen*, Rheinland-Verlag, Köln, 1974; Corneliu Bucur, *Etnografické múzea v Rumunskej socialistickej Republike (Narodné muzeum ľudovej techniky v Sibiu)*, in „Sborník Slovenskeho Národného múzea, Etnografia”, 17, Ročník, LXX, 1976.

⁴ Ghidul Muzeului tehnicii populare, Sibiu, 1974.

DIE WISSENSCHAFTLICHE FORSCHUNGS- UND AUSSTELLUNGSTÄTIGKEIT DES MUSEUMS DER BÄUERLICHEN TECHNIK WÄHREND DES ZEITRAUMS 1974—1977

Corneliu Bucur

1. Voraussetzungen für die während der neuen Etappe entfaltete Forschungs- und Ausstellungstätigkeit

Dank der während des Zeitraums 1968—1973¹ verzeichneten Ergebnisse, behauptete sich das im Jahre 1963 gegründete und in organisatorischer Hinsicht in fortgeschrittenem Stadium befindliche Museum der bäuerlichen Technik auf Landesebene als eine der wichtigsten Institutionen des Netzes profilierter Museen², auf internationaler Ebene dagegen als eines der interessantesten Freilichtmuseen, sowohl was seine wissenschaftliche Thematik, als auch was die originelle Auffassung seiner Anlage anbelangt³.

Ein Jahrzehnt nach der Inangriffnahme der vorbereitenden Arbeiten zum Anlegen der 42 ha umfassenden Freilichtausstellung, wies das Museum der bäuerlichen Technik im Jahre 1973 rund 61 neu aufgestellte Einheiten auf, mit etwa 8140 Inventargegenständen, die entsprechend auf die vier thematischen Ausstellungsabteilungen verteilt, die wichtigsten Erscheinungen der bäuerlichen Zivilisation Rumäniens⁴ veranschaulichen.

¹ Corneliu Bucur, *Forschungstätigkeit und Aufbau im Museum der bäuerlichen Technik in der Dumbrava Sibului während der Jahre 1968—1973*, in „Cibinium 1968—1973”, Sibiu, 1974.

² Cornel Irimie, *Zur aktuellen Problematik und zum Entwicklungsstand der volkskundlichen Freilichtmuseen Rumäniens*, in „Verband europäischer Freilichtmuseen, Tagungsbericht, Stübing bei Graz, 1974”, Rheinlandverlag GmbH, Köln, 1976. Idem, *Entwicklung und thematische Ausrichtung sowie wissenschaftliche und kulturell-erzieherische Tätigkeit des Netzes volkskundlicher Freilichtmuseen im Lichte jüngster Leistungen*, in vorliegendem Band.

Corneliu Bucur, *Muzeul tehnicii populare la un deceniu de la începerea organizării sale*, in „Revista Muzeelor”, Bukarest, 1974.

³ Adelhardt Zippelius, *Handbuch der europäischen Freilichtmuseen*, Rheinlandverlag, Köln, 1974; Corneliu Bucur, *Etnografické múzea v Rumunskej socialistickej Republike / Narodné muzeum ľudovej techniky v Sibiu*, in „Sborník Slovenskeho Národného múzea, Etnografia”, 17, Ročník, LXX, 1976.

⁴ Ghidul Muzeului tehnicii populare, Sibiu, 1974.

2. Programul cercetărilor în noua etapă

Beneficiind de un Proiect tematic revăzut, îmbunătățit și sancționat prin dezbaterea sa amănunțită în cadrul Colocviului național din anul 1971, organizat cu ocazia sesiunii Consiliului științific al Muzeului tehnicii populare⁵, precum și de un plan detaliat, pe priorități, în cadrul fiecărui sector tematic, elaborat în perioada 1971—1974⁶, cercetarea științifică, în noua etapă, a avut ca principale obiective:

- dezvoltarea cercetărilor de tip periegeheză, pe întreg teritoriul României (*fig. 1*), pentru *investigarea patrimoniului național de profil și identificarea de noi monumente, instalații și obiecte de inventar*,

- continuarea cercetărilor de tip staționar privind fenomenele ilustrate prin monumentele selecționate și vizate a fi transferate și reconstruite în muzeu, în scopul *completării dosarelor științifice și tehnice* ale fiecărui monument în parte,

- aprofundarea *cercetării patrimoniului real* pentru determinarea științifică a acestuia, în scopul întocmirii evidențelor științifice ale colecțiilor și a tematicilor, pentru o cât mai deplină valorificare expozițională,

- valorificarea întregii documentații științifice în cadrul *redactării unor lucrări de specialitate* (articole, comunicări, lucrări de atestare — cuprinse în programul de perfecționare a cadrelor de specialitate —, studii și lucrări de sinteză, *privind civilizația tehnică a poporului român*),

- continuarea și inițierea unor noi *cercetări de tip monografic*, monotematice sau cu caracter complex, locale sau zonale, valorificate prin lucrări de interes național și internațional,

- colaborarea la cercetările organizate de ICED privind *Atlasul etnografic al României*, capitolul „Meșteșuguri și instalații tehnice populare“,

- inițierea, în colaborare cu instituții de specialitate din București, a unor *cercetări psiho-sociologice* privind structura, motivația și comportamentul publicului vizitator din Muzeul tehnicii populare,

- fundamentarea teoretică, prin lucrări de specialitate cu caracter științific și tehnic, a *metodologiei muzeale*, elaborate în baza experienței recoltate timp de 15 ani pe șantierul organizării expoziției de bază în aer liber a Muzeului tehnicii populare,

- continuarea cercetărilor teoretice privind *obiectul și metodele de cercetare în etnologie, istoricul*

2. Das Forschungsprogramm der neuen Etappe

Aufgrund eines durchgesehenen, verbesserten thematischen Entwurfs, der im Rahmen einer detaillierten Diskussion durch das anlässlich der Tagung des wissenschaftlichen Rates des Museums der bäuerlichen Technik⁵ im Jahre 1971 veranstaltete Landeskolloquium bestätigt wurde, sowie eines im Zeitraum 1971—1974⁶ ausgearbeiteten, auf Dringlichkeiten jeder einzelnen Abteilung ausgerichteten Detailplans, vermochte sich die wissenschaftliche Forschungstätigkeit für die neue Etappe folgende Hauptziele zu stecken:

- Entfaltung von Periege-Forschungen auf dem gesamten Landesgebiet (*Abb. 1*) zur *Aufnahme des gesamten einschlägigen Nationalpatrimoniums* und Identifizierung neuer Denkmäler, technischer Anlagen und Ausstellungsgegenstände;

- Fortführung stationärer Erforschung von Erscheinungen, die anhand ausgewählter und zur Überführung ins Museum bestimmter Denkmäler veranschaulicht werden, um die erhaltenen Daten den *wissenschaftlich-technischen Mappen* jeder einzelnen Einheit einzugliedern;

- Vertiefung der *Erforschung des Realpatrimoniums*, zu dessen wissenschaftlicher Bestimmung, zur Ausarbeitung wissenschaftlicher Sammlungsevidenzen und Thematiken, bzw. der bestmöglichen ausstellungsmäßigen Auswertung;

- Auswertung der gesamten wissenschaftlichen Dokumentation durch verschiedene, die technische Zivilisation des rumänischen Volkes betreffende *Fachstudien* (Artikel, wissenschaftliche Mitteilungen, im Perfektionierungsplan für Fachkader vorgesehene Spezialisierungsarbeiten, Studien und Synthesearbeiten);

- Inangriffnahme, bzw. Fortführung lokaler oder zentraler *monographischer*, monothematischer oder komplexer *Forschungen*, die in Veröffentlichungen von Landes- oder internationalem Interesse Auswertung finden sollen;

- Mitarbeit an den vom Institut für Ethnologie- und Dialektologieforschung im Rahmen des *Rumänischen Volkskundeatlasses*, Kapitel „Bauernhandwerk und -technik“ veranstalteten Forschungen;

- In Zusammenarbeit mit gewissen Bukarester Fachinstitutionen begonnene, das Museumspublikum (Struktur, Motivation, Verhalten) im Museum der bäuerlichen Technik betreffende *Forschungen psycho-soziologischer Natur*;

- Theoretische Unterbauung durch wissenschaftliche und technische Fachstudien, der, aufgrund der bei der Errichtung der Freilichtausstellung des Museums der bäuerlichen Technik erworbenen 15-jährigen Erfahrung, ausgearbeiteten *Museumsmethodologie*;

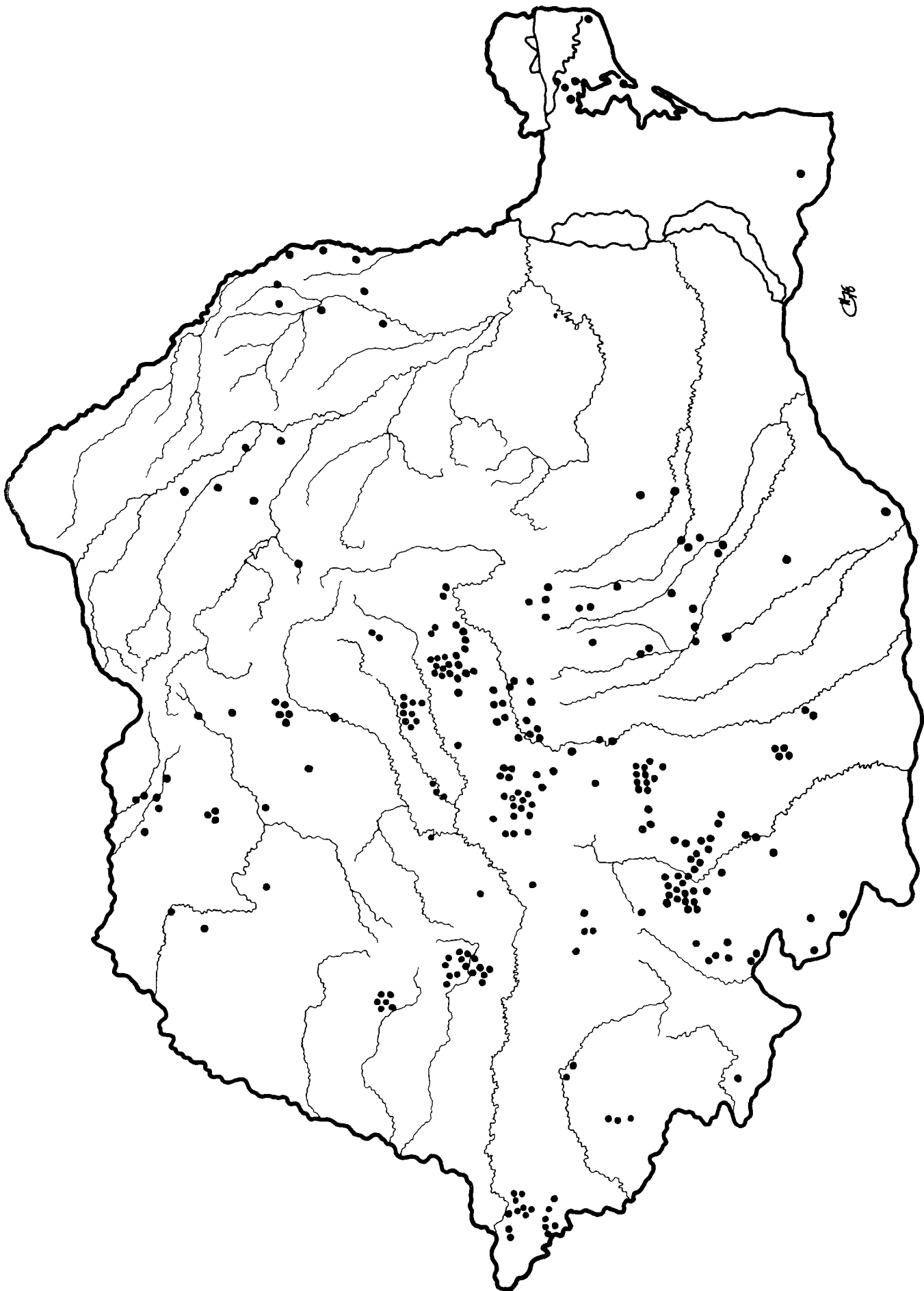
- Fortführung theoretischer Forschungen betreffend den *Gegenstand und die Forschungsme-*

⁵ Constantin Popa, *Sesiunea Consiliului științific al Muzeului tehnicii populare*, în „Cibinium 1968—73“, Sibiu, 1974.

⁶ Corneliu Bucur, *Problematika muzeelor etnografice*, în „Anuarul Muzeului etnografic al Transilvaniei pe anii 1971/73“, Cluj, 1973.

⁵ Constantin Popa, *Die Tagung des wissenschaftlichen Rates des Museums der bäuerlichen Technik*, in „Cibinium 1968/73“ Sibiu, 1974.

⁶ Corneliu Bucur, *Problematika muzeelor etnografice*, in „Anuarul Muzeului etnografic al Transilvaniei pe anii 1971—73“, Cluj, 1973.

muzeologiei etnografice din România și pregătirea de specialitate a cadrelor în muzeele de etnografie și artă populară.

3. Analiza realizării principalelor obiective ale programului de cercetare

3.1. Cercetarea patrimoniului virtual și identificarea de noi monumente și materiale etnografice

Identificarea unor noi monumente pentru expoziția de bază, în aer liber a Muzeului tehnicii populare a fost stabilită pe baza unui program de priorități dictate de necesitatea completării unor sectoare sau grupe expoziționale, cu unități reprezentative cuprinse în proiectul tematic și de dispariția accelerată, din teren, a monumentelor de tehnică populară.

3.1.1. În cadrul sectorului alimentar, au fost întreprinse sondaje și cercetări de depistare a următoarelor noi monumente: prisacă (de albine), în zona Vasluiului, staul (pastoral), în Mărginimea Sibiului, roată de irigat, în satele din Cîmpia Munteniei și Olteniei, gospodărie de agricultor, în podișul Transilvaniei, gospodărie săsească de viticultor, în satele cu populație germană din sudul Transilvaniei, zdrobitoare și teasc de fructe din com. Roșia (jud. Sibiu), gospodărie-atelier de olărieri (cu pive acționate cu piciorul sau săgeți acționate manual și teascuri cu berbeci), în Țara Zărandului, teasc monumentală cu șurub excentric, fără grapă, în Țara Zărandului (Birtin), precum și unele tipuri variate de instalații viticole de tescuit, în Transilvania.

Un obiectiv deosebit l-a constituit identificarea, în Banat, (jud. Timiș), a reperelor originale, de bază, ale monumentalei mori cu cai, dispărută în preajma primului război mondial, ceea ce recomandă ca posibilă, reconstituirea acestei impresionante instalații specifică zonelor de cîmpie, care va completa seria tipologică a morilor din Muzeul tehnicii populare.

Pentru înzestrarea monumentelor reconstruite în această perioadă, cu obiecte de inventar, au fost întreprinse cercetări sistematice în numeroase localități din zonele: Delta Dunării (pentru cherhanaua și gospodăria de pescar), Bran—Rucăr (pentru gospodăria cu ocol întărit din Măgura, stîna din Giuvala și coliba de finețe, din Sătic), Gorj (pentru moara din Găleșoia și crama din Bălănești), Bihor și M-ții Apuseni (pentru moara din Poeni și complexul agro-pastoral din Feneș).

Pe baza cercetărilor întreprinse, au fost identificate 5 monumente de mare valoare care formează obiectul unor viitoare cercetări monografice, în vederea achiziționării și transferării lor în muzeu.

thoden der Ethnologie, Geschichte der volkskundlichen Museologie Rumäniens und die Fachausbildung der Kader der Volkskunde- und Volkskunstmuseen.

3. Untersuchung der Hauptziele des Forschungsplans

3.1. Die Erforschung des virtuellen Patrimoniums und Identifizieren neuer Denkmale und Volkskundematerialien.

Das Identifizieren neuer für die Grundaussstellung des Freilichtmuseums der bäuerlichen Technik bestimmter Denkmäler erfolgte aufgrund eines Dringlichkeitsprogramms, für das die Notwendigkeit ausschlaggebend war, gewisse Abteilungen oder Themengruppen durch im Thematikplan vorgesehene repräsentative Einheiten zu ergänzen, sowie die Tatsache des betonten Verschwindens der Denkmäler bäuerlicher Technik auf dem Lande.

3.1.1. Im Rahmen der Abteilung „Nahrung“ führte man Sondierungen und Identifizierungsforschungen aus und entdeckte dabei folgende Denkmäler: einen Bienenstand (prisacă) im Gebiet Vaslui, einen Schafpferch (staul) in der Mărginimea Sibiului, ein die Dörfer der muntenischen und oltenischen Tiefebene kennzeichnendes Bewässerungsschöpfrad, ein Bauerngehöft zur Veranschaulichung des Ackerbaus in der transsilvanischen Hochebene, ein sächsisches Weinbauerngehöft aus Dörfern mit deutscher Bevölkerung Südtranssilvaniens, ein Gehöft mit Ölmühle (fußbetriebener Stampftrog, manuell betriebene Fallstößel und Rammbockpressen) — Zărandgebiet, eine monumentale Presse mit exzentrisch angebrachter Preßspindel und ohne Ballsthalter (grapă) — Zărandgebiet (Birtin), sowie verschiedene Traubenpressen — Südtranssilvanien.

Ein Sonderobjektiv bestand in der Identifizierung von Originalbestandteilen einer bereits vor dem ersten Weltkrieg außer Betrieb gesetzten Banater Roßmühle (Timiș), für eine Rekonstruktion dieser die Flachlandgebiete kennzeichnenden beeindruckenden Anlage, die die Reihe der Mühlentypen ergänzen soll.

Zur Ausstattung in diesem Zeitraum wiederaufgebaute Denkmäler mit den entsprechenden Inventargegenständen, führte man in verschiedenen Ortschaften folgender Gebiete systematische Forschungen aus: im Donaudelta (für die Kerhane und das Fischergehöft), Bran-Rucăr (für den Vierkant-hof von Măgura, die Sennhütte von Giuvala und die Heuhütte von Sătic), Gorj (für die Mühle von Găleșoia und das Weinkelterhaus von Bălănești), Bihor und Westkarpaten (für die Mühle aus Poeni und den Ackerbau-Schafhaltungskomplex Feneș.)

Aufgrund der ausgeführten Forschungen identifizierte man 5 überaus wertvolle Denkmäler, die den Gegenstand zukünftiger monographischer Forschungen bilden sollen, deren Ziel der Ankauf und die Überführung der Denkmäler ins Museum ist.

3.1.2. În sectorul meșteșugurilor de prelucrare a materiilor prime s-au desfășurat sondaje și cercetări, identificarea a noi monumente de tehnică populară în cadrul grupei de prelucrare a lemnului constând din: joagăr cu cai din Gura Riului (jud. Sibiu), joagăr cu roată mare și uleiiniță cu săgeți din Tomești (jud. Hunedoara), biserică de lemn din Bezded (jud. Sălaj) și gospodărie de dulgher din Gorj, a 3 noi monumente pentru grupa olăritului: gospodărie-atelier săsească de olar din Saschiz (jud. Mureș), gospodărie-atelier de olar din Hurezu (jud. Vâlcea) și gospodărie-atelier de olar din Muntenia.

Pentru completarea unităților din acest sector tematic, cu obiecte de inventar, s-au întreprins cercetări în numeroase localități din zonele: Maramureș (pentru complexul arhitectonic maramureșan din Ferești-Berbești și gospodăria-atelier de fierar din Călinești), Țara Zărandului (pentru gospodăria-atelier de dogar din Obârșia și cea de spătar din Rîșculița), Vrancea (pentru gospodăria-atelier de dogar din Nereju), Oltenia (pentru gospodăria-atelier de olar din Oboga), Valea Dimboviței (pentru gospodăria-atelier de fierar din Mănești), zona Mureșului (pentru gospodăria-atelier de olar din Saschiz) și Secuime (pentru gospodăria-atelier de olar din Corund).

3.1.3. În scopul completării Sectorului industriilor textile cu noi monumente, au fost întreprinse cercetări de depistare a unor unități pentru organizarea grupei tematice a „industriei casnice textile” (o gospodărie-atelier de prelucrare a lînii, în Mărginimea Sibiului, o gospodărie-atelier pentru prelucrarea borangieului în Oltenia și Muntenia, precum și construcțiile-anexă pentru completarea gospodăriilor-ateliere de prelucrare a cînepii (din Săsăuș, jud. Sibiu) și a părului de capră (din Petrești, jud. Gorj)).

Tot în legătură cu profilul acestui sector, s-au întreprins cercetări de depistare a unor obiecte de inventar pentru gospodăriile-atelier de prelucrare a cînepii (în Săsăuș), a părului de capră (în Petrești) și a lînii (în Poiana Sibiului).

3.1.4. Pentru cel de-al patrulea sector de bază din cadrul Muzeului tehnicii populare, sectorul transporturilor populare, au fost întreprinse mai multe sondaje de teren în județele Vâlcea și Gorj, precum și cercetări sistematice în problema mijloacelor tradiționale de transport, în Țara Oltului, Vâlcea, Mărginimea Sibiului și Țara Zărandului, achiziționându-se 9 exponate pentru colecția muzeului.

3.2. Cercetarea fenomenelor de cultură populară, a monumentelor selecționate, precum și a colecțiilor tematice constituite, a reprezentat una din preocupările principale ale colectivului muzeului din Sibiu, în perioada analizată.

3.2.1. Documentația științifică și tehnică din teren s-a finalizat prin întocmirea a 5 noi dosare

3.1.2. Im Bereich der Abteilung „Gewerbe zur Verarbeitung verschiedener Rohstoffe“, führte man ebenfalls ergiebige Forschungen aus, die zur Identifizierung von 4 neuen Denkmälern bäuerlicher Technik führten, und zwar: eines göpelgetriebenen Sägewerks in Gura Riului (Kr. Sibiu), einer Sägemühle mit großem Wasserrad (samt Ölmühle mit Fallstößeln) in Tomești (Kr. Hunedoara), einer Holzkirche in Bezded (Kr. Sălaj) und eines Zimmermannsgehöfts im Gorjgebiet, dazu kommen 3, für die Gruppe Töpferei bestimmte, neue Denkmäler: ein sächsisches Gehöft samt Töpferwerkstätte aus Saschiz (Kr. Mureș), eine Töpferwirtschaft aus Hurezu (Kr. Vâlcea) und ein gleichartiges Gehöft aus Muntenien.

Forschungen, deren Zweck die Ausstattung der Einheiten dieser thematischen Abteilung mit Inventarstücken ist, führte man in zahlreichen Ortschaften folgender Gebiete aus: Maramureș (für den Architekturkomplex von Ferești-Berbești und das Gehöft samt Schmiedewerkstätte aus Călinești), Zărandgebiet (für das Gehöft samt Böttcherwerkstätte aus Obârșia und die Webblattwerkstatt aus Rîșculița), Vrancea (für das Gehöft samt Böttcherwerkstätte von Nereju), Oltenien (für das Gehöft samt Töpferwerkstätte aus Oboga), Dimbovitatal (für das Gehöft samt Schmiedewerkstatt von Mănești), Mureș (für das Gehöft samt Töpferwerkstätte aus Saschiz) und Seklerland — Secuime (für das Gehöft samt Töpferwerkstätte aus Corund).

3.1.3. Zur Ergänzung der Abteilung Textilindustrie vermittelte neuer Denkmäler unternahm man Identifizierungsforschungen, und zwar für die Themengruppe „Haus-Textilindustrie“, (Gehöft samt Wollverarbeitungswerkstätte, in der Mărginimea Sibiului, Gehöft samt Bastseidenverarbeitungs-Werkstätte, in der Muntenia und Oltenia), sowie zur Vervollständigung der Gehöfte und Werkstätten zur Hanfverarbeitung (aus Săsăuș, Kr. Sibiu) und zur Ziegenhaarverarbeitung (aus Petrești, Kr. Gorj).

Außer den obengenannten galten gewisse Aktionen der Identifizierung von, zur Ausstattung der Gehöfte und Werkstätten bestimmter Einrichtungengegenstände und Gerätschaften, und zwar: für die Themengruppen Hanfverarbeitung (in Săsăuș), Ziegenhaar- (in Petrești) und Wollverarbeitung (in Poiana Sibiului).

3.1.4. Für die vierte, bäuerlichen Transportmitteln gewidmete Museumsabteilung, unternahm man verschiedene Feldforschungen und systematische Forschungen zur Frage überlieferter Transportmittel, und zwar in den Kreisen Vâlcea und Olt, im Gorjgebiet, in der Mărginimea Sibiului und schließlich im Zărandgebiet, die zum Ankauf einer Reihe von Exponaten führten.

3.2. Die Erforschung der Erscheinungen der Volkskultur, der ausgewählten Denkmäler, sowie der vorhandenen thematischen Sammlungen bildete eines der Hauptanliegen des Museumskollektivs in der behandelten Zeitspanne.

3.2.1. Die auf dem Lande gesammelte wissenschaftliche und technische Dokumentation ermöglichte die Ausarbeitung von 5 neuen Einheitendos-

de unități și 14 relevee de instalații, care au completat arhiva documentară a muzeului.

3.2.2. Cercetarea pe materialele din colecții a stat la baza întocmirii *tematicilor de expoziții*, atât pentru cele proprii, *de bază*; pavilionară (de artă populară⁷) și cea în aer liber (profilată pe creația tehnică populară⁸), cât și pentru expozițiile temporare, cu profil tematic special, organizate în țară⁹ sau în străinătate¹⁰.

3.2.3. Completate cu o temeinică documentare bibliografică și prelucrate sistematic, informația de teren și cercetarea colecțiilor au condus la elaborarea mai multor *lucrări cu caracter etnografic* (majoritatea prezentate sub forma unor comunicări științifice la sesiunile organizate de către Muzeul Brukenthal sau muzeele din țară), axate pe tematica de bază a muzeului din Sibiu: arhitectură¹¹,

siers und 14 Vermessungen technischer Anlagen, die alle zur Bereicherung des Dokumentararchivs des Museums beitrugen.

3.2.2. Die wissenschaftliche Erforschung der Sammlungen selbst lag der Ausarbeitung einer Reihe von *Ausstellungsthematiken* zugrunde, und zwar sowohl für die eigenen *Grundaustellungen*: d.h. die Volkskunst-Pavillonausstellung⁷, als auch für die auf das bäuerliche technische Schaffen ausgerichtete Freilichtausstellung⁸ und schließlich für die im Inland⁹ oder Ausland¹⁰ veranstalteten Ausstellungen mit Sonderprofil.

3.2.3. Die anhand einer gründlichen bibliographischen Dokumentation vervollständigte und systematisch ausgeweitete Feldinformation ermöglichte die Ausarbeitung einer Reihe *volkskundlicher Studien* (von denen ein Großteil bei den vom Brukenthalmuseum oder anderen Museen des Landes veranstalteten Tagungen als wissenschaftliche Mitteilungen dargelegt wurden), die sich auf die Grundthematik des Museums von Sibiu beziehen, und zwar: Hausbau¹¹, Beschäftigung

⁷ Pentru expoziția pavilionară de artă populară s-a întocmit *tematica sectoarelor expoziționale*: ceramică (N. Ucă), prelucrarea textilelor (V. Teodorescu), podoabe (R. Wiener), prelucrarea metalelor (M. Sofronie), prelucrarea lemnului (Șt. Palada și M. Necula) și pictura pe sticlă (H. Rușdea), pe baza cărora s-au organizat noile sectoare expoziționale.

⁸ Hedwiga Rușdea, *Principii și criterii pentru structurarea sectorului alimentar din Muzeul tehnicii populare* (Lucrare de reciclare) — LR —, comunicare prezentată la Sesiunea Muzeului Brukenthal — SMB —, Sibiu, 1975, în volum). C-tin Popa, *Prezentarea păstoritului în Muzeul tehnicii populare* (LR, com. SMB, Sibiu, 1975, în volum). Ștefan Palada, *Principii și modalități de realizare a sectorului de prezentare a meșteșugurilor de prelucrare a lemnului în Muzeul tehnicii populare* (LR, com. SMB, Sibiu, 1975, ms.).

⁹ În perioada 1971–77 au fost elaborate tematicele expozițiilor speciale având ca problematică: „Arta lemnului în imagini“, „Instrumente muzicale populare“ (în colaborare cu ICED-București), „Miniaturi de arhitectură populară“, „Monumente de tehnică populară și conservarea lor în situ“ (în colaborare cu Institutul de arhitectură „Ion Mincu“, București), „Muzeul Brukenthal văzut de pioneri și școlari“, „Muzeul tehnicii populare în perioada 1971–1976“ și „Muzeul tehnicii populare în perioada 1967–1977“.

¹⁰ Pentru expozițiile organizate în colaborare cu alte instituții și muzee din țară: „Civilizația lemnului la români“ (München — R. F. a Germaniei), sau cu muzee de etnografie și artă populară din străinătate: „Artă populară românească“ (Basel—Elveția), s-au elaborat, în colaborare, tematicile cataloage de colecții și studiile de prezentare a expozițiilor: Cornel Irimie, *Rumänische Volkskunst*, Basel, 1973; Cornel Irimie, *Das Holz in der rumänischen Volkskunst*, München, 1975.

¹¹ Ștefan Palada, *Contribuții la cunoașterea arhitecturii laice din Valea Cosăului și prezentarea sa în Muzeul tehnicii populare* (în volum). Narcisa Ucă, *Arhitectura populară din lemn din Saschiz și Viscri; probleme legate de transferul și reconstrucția gospodăriei-atelier de olar din Saschiz în Muzeul tehnicii populare* (LR, 1976, ms.). Corneliu Neagu, Narcisa Ucă, *Construcții cu învelitoare de paie. Sisteme de rupere a pantei* (ms).

⁷ Für die Pavillon-Volkskunstausstellung wurde die *Thematik der Ausstellungsabteilungen*: Keramik, (N. Ucă), Bearbeitung der Textilien (V. Teodorescu), Schmuck (R. Wiener), Metallverarbeitung (M. Sofronie), Holzbearbeitung (St. Palada und M. Necula) und HINTERGLASMALEREI (H. Rușdea) ausgearbeitet und darauf fussend, die alten Ausstellungen reorganisiert und zwei neue Abteilungen (Schmuck und Metallbearbeitung) eingerichtet.

⁸ Hedwiga Rușdea, *Prinzipien und Gesichtspunkte für die thematische Gliederung der Abteilung Nahrung im Museum der bäuerlichen Technik*, Attestierungsarbeit LR —, im Rahmen der Tagung des Brukenthalmuseums SMB — dargelegte Mitteilung, Sibiu, 1975 (im gegenwärtigen Band). C-tin Popa, *Zur Darstellung des Hirtenwesens im Museum der bäuerlichen Technik*, (LR, Mit. SMB, Sibiu, 1975, im gegenwärtigen Band). Ștefan Palada, *Principii și modalități de realizare a sectorului de prezentare a meșteșugurilor de prelucrare a lemnului în Muzeul tehnicii populare* (LR, com. SMB, Sibiu, 1975, ms.).

⁹ Im Zeitraum 1971–77 wurden die Thematiken der Sonderausstellungen ausgearbeitet, die folgende Problematik aufweisen: „Holzschnittkunst in Bildern“, „Volksmusikinstrumente“, (in Zusammenarbeit mit dem IEDF — Bukarest), „Bäuerliche Baukunstminiaturen“, „Denkmäler bäuerlicher Technik und deren Konservierung am Standort“ (in Zusammenarbeit mit dem Architekturinstitut „Ion Mincu“, Bukarest), „Das Brukenthalmuseum von Pionieren und Schülern gesehen“, „Das Museum der bäuerlichen Technik im Zeitraum 1971–76“ und „Das Museum der bäuerlichen Technik im Zeitraum 1967–77“.

¹⁰ Für die in Zusammenarbeit mit anderen Institutionen und Museen des Landes veranstalteten Ausstellungen „Die Zivilisation des Holzes bei den Rumänen“ — München, BRD — oder mit anderen Volkskunde- oder Volkskunstmuseen des Auslands, „Rumänische Volkskunst“, Basel, Schweiz, wurden die Thematiken, Sammlungskataloge und Studien zur Darstellung der Ausstellungen in Zusammenarbeit ausgearbeitet: Cornel Irimie, *Rumänische Volkskunst*, Basel, 1973; I d e m., *Das Holz in der rumänischen Volkskunst*, München, 1975.

¹¹ Ștefan Palada, *Beiträge zur Kenntnis der Profanbaukunst des Cosău-Tales in der Maramuresch und deren Darstellung im Museum der bäuerlichen Technik*, (im gegenwärtigen Band), Narcisa Ucă, *Arhitectura populară din lemn din Saschiz și Viscri; probleme legate de transferul și reconstrucția gospodăriei-atelier de olar din Saschiz în Muzeul tehnicii populare* (LR, 1976, ms.) I d e m., *Contribuții la cunoașterea arhitecturii populare tradiționale din lemn din Saschiz* (1976, ms.), Corneliu Neagu, Narcisa Ucă, *Construcții cu învelitoare de paie, sisteme de rupere a pantei* (ms. für „Revista muzeelor“).

ocupații¹², meșteșuguri¹³ industriei populare¹⁴ și mijloace de transport¹⁵.

3.2.4. Cunoașterea analitică (etnografică) a fenomenelor de bază ale civilizației populare românești a înlesnit și elaborarea unor lucrări cu caracter etnologic (de sinteză) privind istoria și specificul civilizației populare românești¹⁶, urmărindu-se, în acest fel, o contribuție originală, de specific propriu, a științei etnologice, la istoria culturii poporului român.

¹² Cornel Irimie, Constantin Popa, *Prezentarea agriculturii în Muzeul tehnicii populare* (com. prezentată la cel de al IV-lea Simpozion național de istorie agrară și a III-a Sesiune științifică de comunicări a Muzeului județean de etnografie din Slobozia, ms.). Corneliu Bucur, *Invariantă și variabilitate în păstoritul tradițional al poporului român* (ms). C-tin Popa, *Aspecte ale vieții pastorale din Munții Călimani* (Com. SMB, Sibiu, 1971, în volum).

¹³ Corneliu Bucur, *Tipologia cuptoarelor ceramice tradiționale din România* (Com. prezentată la al 6-lea Simpozion al Arhivei europene de ceramică, St. Justina—Austria, 1974, ms). Raymonde Wiener, *Zur Technik der verzierten Ostereier*, in „Forschungen zur Volks- und Landeskunde“, 2, 1975.

¹⁴ Corneliu Bucur, *Schiță la monografia localităților bănățene din care provin monumentele de industrie și meșteșug popular, prezentate în Muzeul tehnicii populare din Dumbrava Sibiului*, in „Tibiscus, Etnografie“, 1974. Hedwiga Rușdea, *Morile cu ciulură de pe Valea Tismanei* (com. SMB, Sibiu, 1975, în volum). Idem, *Ingeniozitatea populară și gândirea „inginerească“ a constructorilor de mori de pe Valea Tismanei* (comunicare prezentată la Sesiunea organizată de Muzeul județean din Tg. Jiu, 1975, ms.) Idem, *Morile de vînt din Dobrogea* (comunicare prezentată la Sesiunea organizată de Muzeul Deltei, Tulcea, 1975). Mihai Sofronie, *O instalație hidraulică pentru producerea uneltelor agricole: ciocanul de la Rimetea, jud. Alba*, in „Muzeul tehnic prof. ing. Dim. Leonida, Anuar“, București, 1974. Ștefan Palada, *Complexul de industrii populare din Polovragi, Gorj* (Broșură monografică, ms).

¹⁵ Mihai Sofronie, *Bacul cu zbat de la Capidava* (com. prezentată la Sesiunea organizată de Muzeul Deltei, Tulcea, 1975, sub tipar). Valerie Deleanu, *Sistemul mijloacelor de transport în localitatea Mohu (Sibiu)*, (în volum).

¹⁶ Cornel Irimie, *Sculptura populară*, in „Arta lemnului la români“, Editura Meridiane, 1975. Idem, *Der interethnische Kulturaustausch in Siebenbürgen — insbesondere im Spiegel der Volkstrachten*, in „Siebenbürgen als Beispiel europäischen Kulturaustausch“, Böhlau Verlag, Köln-Wien, 1975. Corneliu Bucur, *Zur gegenseitigen Beeinflussung im Bereich der siebenbürgischen Volkskeramik*, in „Siebenbürgen...“. Cornel Irimie, Corneliu Bucur, *Über die traditionelle Sachkultur des rumänischen Volkes* (ms. predat la lipar la I.W.F. Göttingen, R.F. a Germaniei). Cornel Irimie, Corneliu Bucur, *Die Problematik und Systematik der überlieferten Anlagen der bäuerlichen Technik Rumäniens*, in „A.I.E.S.E.E.“, Congrès international d'études du Sud-est européen, Résumé des communications, Tome II, Linguistique, littérature, folklor, ethnographie, arts, droit et institutions, Bucarest, 1974. Cornel Irimie, Corneliu Bucur, *Cu privire la vechimea, unitatea, continuitatea și specificul civilizației tradiționale a poporului român*, in „Transilvania“, 5, 1975. Corneliu Bucur, *Civilizația tehnică populară. Concept, structură, caracteristici. Prezentarea sa în Muzeul tehnicii populare*. (Com. SMB,

gen¹², Gewerbe¹³, Bauernindustrie¹⁴ und Transportmittel¹⁵.

3.2.4. Die analytische (volkskundliche) Kenntnis der Grunderscheinungen der rumänischen Bauernzivilisation begünstigte die Ausarbeitung verschiedener *Ethnologiestudien* (synthetischer Natur) die Geschichte und Wesensart der rumänischen Bauernzivilisation¹⁶ betreffend, die einen Originalbeitrag eigener Prägung der ethnologischen Wissenschaft zur Geschichte der rumänischen Volkskultur anstrebte.

¹² Cornel Irimie, Constantin Popa, *Prezentarea agriculturii în Muzeul tehnicii populare*. (Anlässlich des IV. Landessymposiums der Landwirtschaftsgeschichte und der III. wissenschaftlichen Mitteilungstagung des Volkskundlichen Kreismuseums Slobozia dargelegte Mitteilung, Manuskript). Corneliu Bucur, *Invariantă și variabilitate în păstoritul tradițional al poporului român*, für die Tagung der Kommission für Geschichte und Wissenschaftsphilosophie, Braşov, 1976, verfasste Mitteilung, ms. erscheint in „Anuarul Muzeului etnografie al Transilvaniei“, Cluj. C-tin Popa, *Aspecte aus dem Hirtenleben im Căliman-Gebirge*, (Mitteilung, dargelegt im Rahmen der Tagung des Brukenhalmuseums SMB —, Sibiu, 1974), im gegenwärtigen Band.

¹³ Corneliu Bucur, *Tipologia cuptoarelor ceramice tradiționale din România*, Manuskript, Mitteilung, dargelegt anlässlich des 6. Symposiums des europäischen Keramikarchivs, St. Justina-Austria, 1974; Raymonde Wiener, *Zur Technik der verzierten Ostereier*, in „Forschungen zur Volks- und Landeskunde“, 2, 1975.

¹⁴ Corneliu Bucur, *Schiță la monografia localităților bănățene din care provin monumentele de industrie și meșteșug popular, prezentate în Muzeul tehnicii populare din Dumbrava Sibiului*, in „Tibiscus, Etnografie“, 1974. Hedwiga Rușdea, *Die Löffelradmühlen aus dem Tismanatal* (com. SMB, Sibiu, 1975) — im gegenwärtigen Band. Idem, *Ingeniozitatea populară și gândirea „inginerească“ a constructorilor de mori de pe Valea Tismanei*, (Mitteilung dargelegt anlässlich der vom Kreismuseum von Tg. Jiu veranstalteten Tagung, 1975, ms.). Idem, *Morile de vînt din Dobrogea*, (Mitteilung, dargelegt anlässlich der vom Delta-Museum in Tulcea 1974 abgehaltenen Tagung), in „Peuce“, 1977. Mihai Sofronie, *O instalație hidraulică pentru producerea uneltelor agricole: ciocanul de la Rimetea, jud. Alba*, in „Anuarul muzeului tehnic Prof. ing. Dim. Leonida“, Bukarest, 1974, Ștefan Palada, *Complexul de industrii populare din Polovragi, Gorj*, (Monographie-Broschüre), ms.

¹⁵ Mihai Sofronie, *Bacul cu zbat de la Capidava*, Mitteilung, dargelegt auf der vom Deltamuseum in Tulcea 1974 veranstalteten Tagung, in „Peuce“, Tulcea, 1977; Valerie Deleanu, *Das System der in einer Dorfsiedlung, Mohu, Kreis Sibiu, belegten überlieferten Transportmittel*, im gegenwärtigen Band

¹⁶ Cornel Irimie, *Sculptura populară*, in „Arta lemnului la români“, Meridiane Verlag, 1975, Idem, *Der interethnische Kulturaustausch in Siebenbürgen, insbesondere im Spiegel der Volkstrachten*, in „Siebenbürgen als Beispiel europäischen Kulturaustausches“, Böhlau Verlag, Köln, Wien, 1975, Corneliu Bucur, *Zur gegenseitigen Beeinflussung im Bereich der siebenbürgischen Volkskeramik*, in „Siebenbürgen...“. Cornel Irimie, Corneliu Bucur, *Über die traditionelle Sachkultur des rumänischen Volkes* (ms. im Druck bei I.W.F. Göttingen), Cornel Irimie, Corneliu Bucur, *Die Problematik und Systematik der überlieferten Anlagen der bäuerlichen Technik Rumäniens*, im „A.I.E.S.E.E.“, Congrès international d'études du sud-est européen, Résumé des communications, Tome II, Linguistique, littérature, folklor, ethnographie, arts, droit et institutions“, Bukarest, 1974, Cornel Irimie, Corneliu Bucur, *Cu privire la vechimea, unitatea, continuitatea și specificul civilizației tradiționale a poporului român*, in „Transilvania“, 5, 1975. Corneliu Bucur, *Die technische bäuerliche Zivilisation. Konzept, Struktur, Kennzeichen. Ihre Darstellung im Museum*

3.3. Prin inițierea unor noi *cercetări monografice*, s-a urmărit, în principal, cunoașterea complexă, multilaterală, a unor fenomene ale civilizației populare locale și exersarea metodologiei clasice și moderne în cercetarea etnografică a realităților culturale tradiționale și contemporane.

3.3.1. *Cercetarea etnografică* locală s-a desfășurat, începînd din anul 1974, în comuna Cîrțișoara (jud. Sibiu), localitate aleasă pentru valoarea vestigiilor civilizației tradiționale și semnificația majoră a transformărilor radicale produse în modul de viață al locuitorilor, prin antrenarea lor în circuitul economic, industrial, și construirea, prin localitate, a drumului „transfăgărășan”.

Obiectul a fost cercetarea *politematică* a realității contemporane, de pe pozițiile, cu metodologia și instrumentarul, etnografie și sociologie.

Rezultatele parțiale ale cercetărilor au fost expuse în cadrul unei microsesiuni de comunicări științifice¹⁷ organizate în localitate, în anul 1975, cu ocazia sărbătoririi a 600 de ani de la înființare documentară a localității.

1974). Corneliu B u c u r, *Contribuții noi la elucidarea problemei apariției instalațiilor hidraulice pe teritoriul României* (Com. prezentată la Sesiunea organizată de Muzeul tehnic „Prof. ing. Dim. Leonida”, București, 1974, ms). Corneliu B u c u r, *Contribuții etnologice la istoria tehnicii populare din România* (Com. prezentată la Sesiunea Comisiei de istorie și filozofie a științei, Brașov, 1975, ms). Corneliu B u c u r, *Ipoteze noi cu privire la coordonatele istorico-geografice ale apariției morții hidraulice pe teritoriul Banatului și sud-vestului Transilvaniei* (Com. prezentată la Sesiunea organizată de Muzeul din Lugoj cu ocazia aniversării a 25 ani de la înființare, Lugoj, 1975, ms). Corneliu B u c u r, *Noi contribuții etnologice la stabilirea profilului etnocultural al poporului român, la CJCES Sibiu, „Repere sibiene”*. Studii și referate susținute în cadrul festivalului cultural artistic „Gibinium” 76, Sibiu, 1977. Corneliu B u c u r, *Noi dovezi etno-lingvistice ale permanenței populației autohtone în Mărginimea Sibiului*, în „Repere sibiene” .... Corneliu B u c u r, *Considerații istorice și etnologice privind apariția instalațiilor hidraulice pe teritoriul României în „Biharea, Etnografie”*, 1977. Corneliu B u c u r, *Evoluție și tipologie în sistematica mijloacelor tradiționale de muncă la poporul român* (în volum).

¹⁷ Cornel I r i m i e, *Etape, realizări și obiective în cadrul cercetărilor monografice de la Cîrțișoara* (com. Cîrțișoara, 1974, ms). Marcela N e c u l a, *Nivel de trai și cultural în comuna Cîrțișoara* (Idem). Corneliu B u c u r, *Evoluție și modernizare în arhitectura populară tradițională locală* (Idem). Ștefan P a l a d a, *Meșteșugul prelucrării lemnului la Cîrțișoara* (Idem). Raymonde W i e n e r, *Tradițional și nou în costumul popular din Cîrțișoara* (Idem). I d e m, *Tendențele de transformare și dezvoltare ale portului popular din Cîrțișoara în sec. XIX–XX*, (com. SMB, Sibiu, 1974, ms). Virginia T e o d o r e s c u, *Evoluția și funcționalitatea Țesăturilor de casă din Cîrțișoara* (com. Cîrțișoara, 1974, ms). I d e m, *Industria casnică textilă și arta textilelor din Cîrțișoara la sfîrșitul secolului XIX–secolul XX, prezentate într-o expoziție tematică specială* (L.R. ms).

3.3. Durch die Inangriffnahme neuer *monographischer Forschungen*, trachtete man vor allem danach, eine komplexe, vielseitige Kenntnis der verschiedenen Erscheinungen lokaler Bauernzivilisation und die Anwendung klassischer und moderner Forschungsmethoden in der volkskundlichen Erforschung überlieferter und zeitgenössischer Kulturfakten, zu verwirklichen.

3.3.1. Die lokale *Volkskundeforschung* wurde seit dem Jahre 1974 in der Gemeinde Cîrțișoara (Kr. Sibiu) angewandt, wobei die Wahl auf diese Ortschaft gefallen war, weil sie über erhebliche Zeugnisse traditioneller Zivilisation verfügt und gleichzeitig durch die im Leben ihrer Bewohner infolge anhand ihrer Einschaltung in den Wirtschafts- und Industriekreislauf und infolge des Baus der durch die Ortschaft verlaufenden „Transfăgărășan-Ilöhenstrasse“ zustandekommenden radikalen Wandlungen, ein Musterbeispiel zeitgenössischer Entwicklung darstellt, von großer Bedeutung für die Forschung.

Gegenstand der angestellten Studien bildete eine *polithematische* Erforschung der zeitgenössischen Wirklichkeit, vom Standpunkt und vermittelt volkskundlicher und soziologischer Methoden und einschlägigen Arbeitsinstrumentariums.

Teilergebnisse dieses Forschungsunternehmens wurden im Rahmen wissenschaftlicher Kleintagungen dargelegt¹⁷, die im Jahre 1975 anlässlich der 600-Jahrfeier der erstmaligen urkundlichen Erwähnung der Siedlung daselbst abgehalten wurden.

der bäuerlichen Technik, (MüU. SMB) 1974, im gegenwärtigen Band. I d e m, *Contribuții noi la elucidarea problemei apariției instalațiilor hidraulice pe teritoriul României*, Mitteilung, dargelegt auf der vom technischen Museum, „Prof. Ing. Dim. Leonida“, veranstalteten Tagung, Bukarest, 1974, Manuskript, I d e m, *Contribuții etnologice la istoria tehnicii populare din România*, Mitteilung dargelegt auf der Tagung der Kommission für Geschichte und Philosophie der Wissenschaft, Brașov, 1975 (erscheint in „Cumidava“), I d e m, *Ipoteze noi cu privire la coordonatele istorico-geografice ale apariției morții hidraulice pe teritoriul Banatului și al Transilvaniei*, Mitteilung, dargelegt auf der vom Museum Lugoj, anlässlich des 25-jährigen Bestehens veranstalteten Tagung, Lugoj, 1975 (Manuskript). I d e m, *Noi contribuții etnologice la stabilirea profilului etnocultural al poporului român*, Mitteilung, dargelegt anlässlich des 10. Gibinium Festivals, Sibiu, 1976, (Manuskript). I d e m, *Noi dovezi etno-lingvistice ale permanenței populației autohtone în Mărginimea Sibiului*, in „Repere Sibiene“.... I d e m, *Considerații istorice și etnologice privind apariția instalațiilor hidraulice pe teritoriul României*, in „Biharea, Etnografie, 1977; Corneliu B u c u r, *Entwicklung und Typologie im Rahmen einer Systematik überlieferter technischer Anlagen Rumäniens* (im gegenwärtigen Band)

¹⁷ Cornel I r i m i e, *Etape, realizări și obiective în cadrul cercetărilor monografice de la Cîrțișoara* (com. Cîrțișoara, 1974, ms.), Marcela N e c u l a, *Nivel de trai și cultural în comuna Cîrțișoara*, (ebenda). Corneliu B u c u r, *Evoluția și modernizarea în arhitectura populară tradițională locală* (ebenda), Ștefan P a l a d a, *Meșteșugul prelucrării lemnului la Cîrțișoara* (ebenda), Raymonde W i e n e r, *Tradițional și nou în costumul popular din Cîrțișoara* (ebenda), I d e m, *Tendențele de transformare și dezvoltare ale portului popular din Cîrțișoara în secolul XIX–XX*, (com. SMB, Sibiu, 1974, ms.), Virginia T e o d o r e s c u, *Evoluția și funcționalitatea Țesăturilor de casă din Cîrțișoara* (com. Cîrțișoara, 1974, ms.), I d e m, *Industria casnică textilă și arta textilelor din Cîrțișoara la sfîrșitul secolului XIX–sec. XX, prezentate într-o expoziție tematică specială* (L.R. ms.)

3.3.2. *Cercetări tematice locale cu caracter monografic* s-au desfășurat în anii 1974—1975 în cadrul etapei aplicative a cursului de perfecționare a cadrelor, avînd ca temă „Metode și tehnici moderne de cercetare în etnografie”, curs organizat de C.S.P.C., București în mai multe localități din județul Mehedinți.

Lucrările elaborate de cursanți au format, în totalitate, obiectul unor comunicări științifice¹⁸ în cadrul sesiunii organizate de către Muzeul Porților de Fier, la Drobeta-Turnu Severin, în același an.

3.3.3. *O cercetare monografică locală cu caracter sociologic* s-a desfășurat în colaborare cu specialiștii universității din Marburg (R.F. a Germaniei), în localitatea Slimnic, în anii 1974—75. Ancheta sociologică s-a încheiat cu o voluminoasă documentație științifică, însumînd 100 chestionare cu 1700 fișe completate de specialiștii Muzeului Brukenthal¹⁹.

3.3.4. În sfîrșit, în perioada 1974—77, a fost reluată și finalizată *cercetarea etnografică multidisciplinară* în zona Mărginimii Sibiului, elaborîndu-se materialele pentru vol. I, intitulat „Mărginimea Sibiului. Civilizație și cultură populară românească”.

Cercetarea a abordat noi teme față de cele investigate anterior și a condus la completarea materialelor de teren, cu date noi, recoltate prin chestionare, anchete în teren, cercetări în arhive și documentație bibliografică, redactîndu-se un număr de 8 studii și articole²⁰.

3.4. În cadrul preocupărilor la scară națională pentru elaborarea *Atlasului etnografic al României*, colectivul Muzeului tehnicii populare a participat direct și efectiv la elaborarea instrumentelor de

3.3.2. *Thematische Lokalforschungen monographischer Natur* wickelten sich in den Jahren 1974—1975 im Rahmen des Praktikums des Kaderperfektionierungs-Lehrgangs zum Thema „Moderne Forschungsmethoden und -techniken im Bereich der Volkskunde“ ab, den das Spezialzentrum zur Perfektionierung der Kader C.S.P.C. Bukarest in mehreren Ortschaften des Kreises Mehedinți veranstaltete.

Die von den Lehrgangsteilnehmern ausgearbeiteten Studien bildeten allesamt den Gegenstand wissenschaftlicher Mitteilungen¹⁸, die im Rahmen einer vom Eisernen Tormuseum im gleichen Jahre in Drobeta-Turnu Severin veranstalteten Tagung vorgelegt wurden.

3.3.3. *Soziologische monographische Lokalforschungen* wurden in Zusammenarbeit mit Fachkräften der Universität Marburg (Bundesrepublik Deutschland) in den Jahren 1974—1975 in der Ortschaft Slimnic ausgeführt. Das Sofortergebnis dieser soziologischen Untersuchung bildete eine, von den Facharbeitern des Brukenthalmuseums gesammelte, umfassende wissenschaftliche Dokumentation, die in 100 Fragebogen und 1700 Merkblätter ihren Niederschlag fand¹⁹.

3.3.4. Schließlich nahm man im Zeitraum 1974—1977 auch die multidisziplinäre Volkskundeforschung im Gebiet der Mărginimea Sibiului wieder auf und brachte sie zum Abschluß, woraus sich Beiträge zum I. Band, mit dem Titel „Die Mărginimea Sibiului, rumänische Bauernzivilisation und -kultur“ ergaben.

Dabei wurden neue Themen in Angriff genommen, was zur Ergänzung des Feldforschungsmaterials durch neue Daten führte, die man anhand von Fragebogen, Felduntersuchungen, Archivstudien und bibliographischen Dokumentationen sammelte und dabei 8 Studien und Artikel ausarbeitete²⁰.

3.4. Gegenstand der, auf Landesebene entfaltenen, Forschungstätigkeit waren Studien zur Ausarbeitung des *Rumänischen Volkskundeatlases*, woran sich das Team des Museums der bäuerlichen Technik, noch von der ersten Phase dieser Aktion

¹⁸ Ștefan P a l a d a, *Diferențieri de tip și structură socială în arhitectura satului Cireșu* (I.R.) (Com. Sesiune Drobeta-Turnu-Severin, 1976, ms). C-tin P o p a, *Mulații numerice și calitative în rolul bărbaiilor în agricultură. Raportul dintre agrotehnica modernă și cea tradițională cu exemplificări din com. Butoiești* (Ibidem). Hedwiga R u s d e a, *Prezența instalațiilor fărânci în satul Podeni. Modalități de integrare sau dezintegrare în viața contemporană* (Ibidem). Raymonde W i e n e r, *Ansamblul și funcția elementelor de port popular femeiesc din satul Podeni, jud. Mehedinți* (Ibidem).

¹⁹ *Transformări sociale și realități culturale în contextul interetnic al unui sat cu populație de naționalitate română și germană* (Slimnic, jud. Sibiu).

²⁰ Cornel I r i m i e, Traian H e r s e n i, *Mărginimii Sibiului* (sub tipar în „Mărginimea Sibiului”, vol. I). Corneliu B u c u r, *Coordonatele principale și dinamica transformării modului de viață al mărginenilor Sibiului* (sub tipar, în „Mărginimea Sibiului”, vol. I). C-tin P o p a, *Agricultura în „Mărginimea Sibiului”* (Ibidem). Cornel I r i m i e, C-tin P o p a, *Păstoritul în Mărginimea Sibiului* (Ibidem). Cornel I r i m i e, C-tin P o p a, *Mesteșugurile din Mărginimea Sibiului* (Ibidem). Cornel I r i m i e, C-tin P o p a, *Instalațiile tehnice populare din Mărginimea Sibiului* (Ibidem). Mihai S o f r o n i e, *Mijloace de comunicație și transport în Mărginimea Sibiului* (Ibidem). C-tin P o p a, Ion D r â g o e s c u, *Ocupații secundare din Mărginimea Sibiului* (Ibidem). Marcela N e c u l a, *Glosar* (Ibidem).

¹⁸ Ștefan P a l a d a, *Diferențieri de tip și structură socială în arhitectura satului Cireșu*, Mitteilug, wissenschaftliche Tagung Drobeta Turnu-Severin, 1976 (I.R.), C-tin P o p a, *Mulații numerice și calitative în rolul bărbaiilor în agricultură. Raportul dintre agrotehnica modernă și cea tradițională cu exemplificări din comuna Butoiești* (ibidem), Hedwiga R u s d e a, *Prezența instalațiilor fărânci în satul Podeni. Modalități de integrare sau dezintegrare în viața contemporană* (ibidem), Raymonde W i e n e r, *Ansamblul și funcția elementelor de port popular femeiesc din satul Podeni, jud. Mehedinți* (ibidem).

¹⁹ Forschungsthema: „Sozialwandel und Kulturäusserungen im Rahmen interethnischen Kontakte, illustriert an einem Beispiel eines deutsch-rumänischen Dorfes”. Seitens des Museums nahmen an der Aktion teil: Haldner Ana-Maria, Hedwiga Rusdea, Mihai Sofronie, Raymonde Wiener.

²⁰ Cornel I r i m i e, Traian H e r s e n i, *Oamenii din Mărginimea Sibiului* (ms), Corneliu B u c u r, *Coordonatele principale și dinamica transformării modului de viață al mărginenilor Sibiului* (Ms.), C-tin P o p a, *Agricultura în Mărginimea Sibiului* (Ms.), Cornel I r i m i e, *Păstoritul în Mărginimea Sibiului* (Ms.), I d e m, C-tin P o p a, *Mesteșugurile din Mărginimea Sibiului* (Ms.), Cornel I r i m i e, C-tin P o p a, *Instalațiile tehnice populare din Mărginimea Sibiului* (Ms.), Mihai S o f r o n i e, *Mijloace de comunicație și transport în Mărginimea Sibiului* (Ms.), Marcela N e c u l a, *Glosar* (Ms).

anchetă (a chestionarelor), încă din prima fază a acestei lucrări (inițiate și finalizate sub auspiciile Institutului de cercetări etnologice și dialectologice), preocupându-se, în special, în colaborare cu un colectiv al institutului din București, de elaborarea „Chestionarului pentru meșteșuguri și instalații tehnice populare”²¹.

Pe baza chestionarelor elaborate pentru toate temele cuprinse în structura Atlasului, începând din anul 1976 au fost inițiate primele cercetări pe teren, urmărindu-se aplicarea chestionarului, acțiune finalizată anual prin întocmirea rapoartelor preliminare de cercetare²².

3.5. Problema îmbunătățirii activității cu publicul, în expoziția de bază în aer liber, a stat la baza inițierii, din anul 1974 începând, în colaborare cu ICED — București (Boris Zderciuc) și Facultatea de filozofie (Iulian Popescu), a unei *anchele psiho-sociologice* privind motivația și comportamentul publicului muzeal, structura de vîrstă, sex și socio-profesională, regimul rezidențial și opiniile acestuia cu referire la cele vizitate.

Rezultatele acestei cercetări au oferit numeroase concluzii de ordin teoretic și practic pentru intensificarea și diversificarea muncii cu publicul, în cadrul expoziției de bază a Muzeului tehnicii populare, unele dintre acestea formînd obiectul unor lucrări de atestare și comunicări prezentate în țară²³ și străinătate²⁴.

3.6. *Metodologia muzeală* a constituit obiectul finalizării, pe planul cercetării științifice, a întregii experiențe muzeo-tehnice din cei 15 ani de activitate pe șantierul de organizare a Muzeului tehnicii populare.

Problematica abordată a fost variată, lucrările elaborate urmărind jalonarea principalelor aspecte care se ridică în munca atât de complexă, de salvare, conservare și valorificare, în muzeele cu

an, unmittelbar und effektiv, vor allem bei der Ausarbeitung der Aufnahmemittel (Fragebogen), beteiligte, (die unter der Obhut des Instituts für ethnologische und dialektologische Forschungen in Angriff genommen und zum Abschluß gebracht wurden), wobei man sich in Zusammenarbeit mit dem Fachkollektiv des Bukarester Instituts vor allem der Ausarbeitung des Fragebogens „Bäuerliche Gewerbe und technische Anlagen“ widmete.²¹

Aufgrund von, für jedes einzelne in der Atlasstruktur enthaltene Thema, geschaffenen Fragebogen, begann man im Jahre 1976 die ersten Feldforschungen und wendete die Fragebogen an, eine Tätigkeit, die Jahr für Jahr in Form von Präliminarreports²² eine konkrete Auswertung fand.

3.5. Die Frage nach Verbesserung der Publikumstätigkeit im Rahmen der Freilichtausstellung bildete den Ausgangspunkt für eine, seit 1974 in Zusammenarbeit mit dem Institut für ethnologische und dialektologische Forschungen (Boris Zderciuc) und der Philosophiefakultät (Iulian Popescu) angestellte psycho-soziologische Untersuchung, die die Motivation und das Verhalten des Museumspublikums betreffen, bzw. dessen Alters-, Geschlechts-, Gesellschafts- und Berufsstruktur, wie auch seinen Wohnbereich und die Meinung, was die Besichtigung anbelangt.

Die Ergebnisse dieser Forschungen führten zu einer ganzen Reihe die Intensivierung und Diversifizierung der Öffentlichkeitsarbeit im Rahmen der Grundaussstellung des Museums der bäuerlichen Technik betreffende Schlüsse theoretischer Natur. Einige dieser Ergebnisse bildeten den Gegenstand verschiedener Attestierungsarbeiten und im In-²³ und Ausland ²⁴ dargelegter Mitteilungen.

3.6. Die *Museumsmethodologie* selbst bildete den Gegenstand einer Auswertung auf der Ebene wissenschaftlicher Forschung der gesamten, im Zeitraum von 15 Jahren auf dem Bauplatz des Museums der bäuerlichen Technik angehäuften museotechnischen Erfahrung.

Die dabei berührte Problematik war mannigfaltig, die ausgearbeiteten Studien trachteten ihrerseits danach die Hauptaspekte herauszuarbeiten, die eine derart komplexe Arbeit, wie das Retten, Konservieren und Auswerten des nationalen Pa-

²¹ Cornel Irimie, Corneliu Bucur, Radu O. Maier, Ioan Drăgoescu, Mira Meitert, in „Atlasul etnografic al României”, Chestionar 4. *Meșteșuguri. Instalații tehnice populare*, București, 1976.

²² Cercetările colectivului Muzeului tehnicii populare pentru Atlasul etnografic al României au debutat, în anul 1976, cu temele: Așezări, Gospodării, Ocupații, Meșteșuguri, Industrie, Alimentație în județele Mehedinți, Gorj și Vilcea și au continuat în anul 1977 cu aceleași teme, în județele: Vaslui, Iași, Neamț, Bistrița-Năsăud, Maramureș, Hunedoara.

²³ Marcela Necula, *Aspecte ale muncii cu publicul în Muzeul Brukenthal*. Din rezultatele unui studiu *psiho-sociologic desfășurat în Muzeul tehnicii populare* (LR, com. SMB, Sibiu, 1974). Idem, *Concluzii și sarcini de viitor pe linia activității cultural-educative, evidențiate de rezultatele anchetei psiho-sociologice, din Muzeul tehnicii populare* (în volum).

²⁴ Cornel Irimie și Marcela Necula, *Besondere Möglichkeiten und Richtlinien für die Öffentlichkeitsarbeit im Museum der bäuerlichen Technik in Sibiu*, in „Verband europäischer Freilichtmuseen”, Köln, 1976.

²¹ Cornel Irimie, Corneliu Bucur, Radu Maier, Ioan Drăgoescu, Mira Meitert, in „Atlasul etnografic al României”, chestionar 4. *Meșteșuguri. Instalații tehnice populare*, Bukarest, 1976.

²² Die im Rahmen des rumänischen Volkskundeatlases ausgeführten Forschungen des Kollektivs von Sibiu wurden 1976 mit den Themen Siedlung, Gehöft, Beschäftigungen, Gewerbe, Industrie, Ernährung in den Kreisen Gorj, Mehedinți und Vilcea eröffnet.

²³ Marcela Necula, *Aspecte ale muncii cu publicul în Muzeul Brukenthal*. Din rezultatele unui studiu *psiho-sociologic desfășurat în Muzeul tehnicii populare* (LR, com. SMB, Sibiu, 1974) Idem, *Schlüsse zur Kultur- und Erziehungsarbeit und deren Zukunftsaufgaben im Lichte einer zwischen 1974 und 1976 im Museum der bäuerlichen Technik ausgeführten psychologisch-soziologischen Untersuchung* (im gegenwärtigen Band).

²⁴ Cornel Irimie, Marcela Necula, *Besondere Möglichkeiten und Richtlinien für die Öffentlichkeitsarbeit im Museum der bäuerlichen Technik in Sibiu*, in „Verband europäischer Freilichtmuseen”, Köln, 1976.

acest profil, a patrimoniului național al culturii populare.

3.6.1. În ceea ce privește concepția organizării într-o perspectivă modernă, a unor viitoare muzee de istorie a civilizației populare cu profil monotematic (tehnic, agricol), au fost elaborate unele contribuții originale supuse dezbaterii specialiștilor din rețeaua națională, la sesiuni, colocvii și consfătuiri de lucru, organizate la Sibiu²⁵ și în țară²⁶.

3.6.2. În problema documentației tehnico-științifice, care fundamentează întreaga activitate de demontare, transfer și reconstrucție, a monumentelor de arhitectură și tehnică populară, lucrările de perfecționare, articolele, comunicările și studiile redactate de specialiștii din cadrul Muzeului tehnicii populare — deopotrivă cercetători și tehnicieni — reprezintă, așa cum au relevat sesiunile din țară și de peste hotare la care au fost prezentate, o contribuție importantă, de ordin științific și muzeotehnic, a colectivului sibian, la stabilirea riguros științifică a metodologiei domeniului.

Indiferent dacă se referă la partea științifică a cercetării monumentelor²⁷, la capitoul de proiectare²⁸ sau partea scrisă²⁹ a proiectelor elaborate cu ocazia transferării unui monument în muzeele în aer liber, la reconstrucția propriu-zisă, reconstituirea sau restaurarea monumentelor în muzee³⁰, la necesitatea conservării lor in situ³¹,

trimonijs der Volkskultur in derart ausgerichteten Museen aufwirft.

3.6.1. Was die Auffassung aus moderner Sicht der Anlage zukünftiger, der Geschichte der Volkszivilisation gewidmeter monothematischer Museen (Technik, Ackerbau) angeht, legte man eine Reihe von Originalbeiträgen den Fachkräften des Landesnetzes im Rahmen von in Sibiu²⁵ und anderen Ortschaften des Landes²⁶ veranstalteter, Kolloquien und Beratungen zur Diskussion vor.

3.6.2. In Fragen der technisch-wissenschaftlichen Dokumentation, die die Grundlage des gesamten Wirkens, d.h. des Abbaus, der Überführung und des Wiederaufbaus der Denkmäler bäuerlicher Architektur und Technik ausmacht, bilden die Perfektionierungsarbeiten, Mitteilungen und Studien, die von den Fachkräften des Museums der bäuerlichen Technik — durchwegs Wissenschaftler oder Techniker — ausgearbeitet wurden, wie die im In- und Ausland veranstalteten Tagungen bewiesen haben, in deren Rahmen erstere dargelegt wurden, einen vom Arbeitskollektiv des Museums von Sibiu zur wissenschaftlichen Festlegung der Methodik des Tätigkeitsbereichs geleisteten, wichtigen wissenschaftlichen und mu-seotechnischen Beitrag.

Davon abgesehen, ob es sich um den wissenschaftlichen Teil der Erforschung von Denkmälern²⁷, um das betreffende Kapitel des Projekts²⁸, bzw. um das redigierte Material der Entwürfe handelt²⁹, das sich auf den eigentlichen Wiederaufbau oder die Restaurierung der Museumsdenkmäler³⁰ bezieht oder auf deren Standortkonservierung³¹, wenn

²⁵ Corneliu B u c u r, *Civilizația tehnică populară. Concept, structură, caracteristici. Prezentare muzeală* (în volum).

²⁶ Idem, *Concepția, caracterul și modul de organizare a muzeelor cu profil tematic special din perspectiva cerințelor muzeografiei moderne* (Com. expusă la al IV-lea Simpozion național de istorie agrară, Slobozia, 1976, ms).

²⁷ Corneliu B u c u r, *Documentația tehnico-științifică a monumentelor de arhitectură și tehnică populară strămutate în muzeele etnografice cu expunere în aer liber* (Com. prezentată la Sesiunea de comunicări științifice a Consiliului științific al Muzeului tehnicii populare SCS. CS. MTP. Sibiu, 1976, în volum). Corneliu B u c u r, Corneliu N e a g u, *Die Dokumentation für die Denkmäler des Museums der bäuerlichen Technik. Auffassung und Methodologie* (Com. prezentată la Simpozionul european al muzeelor în aer liber, Stockholm, Suedia, 1976).

²⁸ Corneliu N e a g u, *Preliminarii științifice la proiectul de reconstrucție a bisericii din Bezded în Muzeul tehnicii populare* (I.R. ms.).

²⁹ Dieter N e u n, *Întocmirea pieselor scrise ale unui proiect* (I.R. ms.).

³⁰ Corneliu N e a g u, Corneliu B u c u r, *Probleme și soluții privind metodologia reconstrucției și restaurării monumentelor în cadrul Muzeului tehnicii populare* (Com. SCS. CS. MTP-Sibiu, 1976, în volum). Hedwiga R u s d e a, *Din experiența Muzeului tehnicii populare privind necesitatea și metodologia de reconstituire a unor monumente de tehnică populară* (Com. SCS. CS. MTP. Sibiu, 1976, ms).

³¹ Corneliu B u c u r, *Conservarea in situ a monumentelor de tehnică populară, problemă de cea mai stringentă actualitate* (Com. pregătită pentru Sesiunea jubiliară a DMI (DPCN), București, 1973, ms).

²⁵ Corneliu B u c u r, *Die technische bäuerliche Zivilisation, Konzept, Struktur, Kennzeichen. Ihre Darstellung im Museum der bäuerlichen Technik* (com. SMB, 1974, im gegenwärtigen Band)

²⁶ Idem, *Concepția, caracterul și modul de organizare a muzeelor cu profil tematic special din perspectivele cerințelor muzeografiei moderne*, Mitteilug, dargelegt anlässlich des IV. Landessymposiums für Agrargeschichte, Slobozia, 1976, Ms. im Druck begriffen

²⁷ Corneliu B u c u r, *Die wissenschaftlich-technische Dokumentation der in volkskundliche Freilichtmuseen überführten Denkmäler bäuerlicher Baukunst und Technik*, Mitteilug, dargelegt im Rahmen der Tagung des wissenschaftlichen Rates des Museums der bäuerlichen Technik, SCS.CS.M.T.P. Sibiu, 1976 (im gegenwärtigen Band). Corneliu B u c u r, Corneliu N e a g u, *Die Dokumentation für die Denkmäler des Museums der bäuerlichen Technik. Auffassung und Methodologie*, Mitteilug, dargelegt im Rahmen des europäischen Symposiums der Freilichtmuseen, Stockholm, Schweden, 1976

²⁸ Corneliu N e a g u, *Preliminarii științifice la proiectul de reconstrucție a bisericii din Bezded, în Muzeul tehnicii populare* (I.R. Ms.)

²⁹ Dieter N e u n, *Întocmirea pieselor scrise ale unui proiect* (I.R. Ms.)

³⁰ Corneliu N e a g u, Corneliu B u c u r, *Beiträge des Museums der bäuerlichen Technik zur Festlegung einer Methodologie zur Rekonstruktion und Restaurierung von Volkskulturdenkmälern im Freilichtmuseum*, Mitteilug, dargelegt im Rahmen der Tagung des WBMBT, Sibiu, 1976 (im gegenwärtigen Band). Hedwiga R u s d e a, *Din experiența Muzeului tehnicii populare privind necesitatea și metodologia de reconstituire a unor monumente de tehnică populară*, Mitteilug dargelegt im Rahmen der Tagung des WBMBT, Sibiu, 1976, (Ms.)

³¹ Corneliu B u c u r, *Conservarea in situ a monumentelor de tehnică populară, problemă de cea mai stringentă actualitate*, Mitteilug, vorbereitet für die Jubiläumstagung der Direktion historischer Denkmäler (DPCN), Bukarest, 1973, Ms.

sau, în sfârșit, la conservarea lor optimă în muzee de profil³², lucrările elaborate în perioada 1974—77, evidențiază un substanțial progres de cunoaștere, un salt pe linia sintetizării și teoretizării unei îndelungate experiențe cumulative, obligînd la abandonarea, pe viitor, a oricărei activități empirice, diletantice, nefondate științifice, ca și a experimentelor repetate de fiecare nou colectiv, angajat într-o activitate atît de complexă și dificilă, ca cea a organizării unui muzeu etnografic în aer liber.

O realizare meritorie considerăm a fi aceea a reconstituirii după criterii, principii și metodologie rigurose științifice a morii de vînt căciulate din Beștepe, în colaborare cu o echipă de meșteri locali.

Tot aici, am putea încadra și *metoda filmului științific documentar*, care se impune tot mai mult pe plan mondial ca o metodă indispensabilă în cercetarea etnografică și în activitatea de transfer și reconstrucție a monumentelor de arhitectură sau tehnică populară, în muzeele etnografice în aer liber. O peliculă de mare valoare documentar-muzeală, unicat de arhivă, este aceea realizată cu ocazia reconstituirii morii de vînt, înregistrînd toate fazele complexe și dificilei lucrări.

În afara unor texte științifice publicate, în colaborare cu IWF-Göttingen (R. F. a Germaniei)³³, una din comunicările prezentate în cadrul colocviului de la Sibiu, din anul 1976³⁴, a evidențiat realizările Muzeului tehnicii populare și pe acest plan.

³² Cornel Irimie, Mihai Turcu, *Probleme und Methoden bei der Konservierung der Sammlungen des Volkskundlichen Museums in Sibiu*, in „Verband europäischer Freilichtmuseen“, Köln, 1976. Corneliu Buceș, *Preocupări experimentale în vederea conservării lemnului la Muzeul tehnicii populare* (Com. SMB, 1974, ms). Idem, *Organizarea Laboratorului zonal de conservare a obiectivelor în aer liber* (Com. SMB, Sibiu, 1975).

³³ Cornel Irimie, *Schafschur auf einer Frühjahrsalm im Zibins-Gebirge*, *Encyclopedia Cinematographica*, Institut für den wissenschaftlichen Film, Göttingen, 1973. Idem, *Zubereiten von „burduf“-Käse auf einer Frühjahrsalm im Zibins-Gebirge*, EC, IWF, Göttingen, 1973. Corneliu Buceș, *Melken und Butterbereitung auf einer Frühjahrsalm im Zibins-Gebirge*, EC, IWF, Göttingen, 1973. Idem, *Zubereiten von „Telemec“-Käse auf einer Frühjahrsalm im Zibins-Gebirge*, EC, IWF, Göttingen, 1973. Corneliu Buceș, *Herstellen von schwarzer Keramik in Marginea (Moldau)*, EC, IWF, Göttingen, 1973. Corneliu Buceș, Maria Fuchshuber, *Sächsische Volkstänze aus der Gemeinde Cristian (Großau)*, bei Sibiu, EC, IWF, Göttingen 1973. Franz Simon, Cornel Irimie, Corneliu Buceș, *Tuchwalken in Gura Riului, bei Sibiu*, EC, IWF, Göttingen, 1976. Idem, *Bearbeitung von Wolldecken („Straie“) in Gura Riului, bei Sibiu*, EC, IWF, Göttingen, 1976. Franz Simon, Corneliu Buceș, *Mahlen in einer Löffelrad-Mühle in Rudăria*, EC, IWF, Göttingen, 1976.

³⁴ Cornel Irimie, Corneliu Buceș, *Din realizările și proiectele de viitor în domeniul filmului științific-documentar la Muzeul tehnicii populare* (Com. SCS. CS. MTP, Sibiu, 1976, ms).

nicht gar auf deren bestmögliche Erhaltung im Rahmen von Fachmuseen³², beweisen alle, während des Zeitraums 1974—1977 ausgearbeiteten Studien einen bedeutenden Fortschritt der Kenntnisse, einen Schritt in Richtung Synthese und Theorie, aufgrund langjähriger Erfahrung, die dazu verpflichtet, für die Zukunft, auf empirische, dilettantische, wissenschaftlich nicht unterbaute Tätigkeit, welcher Art sie auch immer sei, wie auch auf von jedem neuen Kollektiv, das sich vor derart komplexe und schwierige Aufgaben, wie die Errichtung eines volkskundlichen Freilichtmuseums gestellt sieht, wiederholte Experimente, zu verzichten.

Eine verdienstvolle Leistung stellt die Rekonstituierung einer Kappenwindmühle aus Beștepe nach streng wissenschaftlichen Kriterien und Grundsätzen und einer genauen Methodologie, unter Mitarbeit lokaler bäuerlicher Mühlenbauer dar.

Ebenfalls an dieser Stelle muß die *Methode des wissenschaftlichen Films* erwähnt werden, die sich im Rahmen der Volkskundforschung und in der Überführungs- und Wiederaufbaulätigkeit von Denkmälern bäuerlicher Baukunst und Technik in volkskundlichen Freilichtmuseen im Weltmaßstab immer mehr durchsetzt.

Einen Filmstreifen von grossem dokumentar-musealen Wert, ein Unikat unseres Archivs, stellt die Verfilmung der Rekonstituierung der Kappenwindmühle dar, wobei sämtliche Arbeitsphasen dieses komplexen und überaus schwierigen Unternehmens festgehalten wurden.

Abgesehen von gewissen, in Zusammenarbeit mit dem IWF Göttingen (Bundesrepublik Deutschland)³³ veröffentlichten wissenschaftlichen Texten, hob eine im Rahmen des Kolloquiums von Sibiu aus dem Jahre 1976 dargelegte Mitteilung die in dieser Richtung vom Museum der bäuerlichen Technik erzielten Ergebnisse klar hervor³⁴.

³² Cornel Irimie, Mihai Turcu, *Probleme und Methoden bei der Konservierung der Sammlungen des volkskundlichen Museums in Sibiu*, in „Verband europäischer Freilichtmuseen“, Köln, 1976. Corneliu Buceș, *Preocupări experimentale în vederea conservării lemnului la Muzeul tehnicii populare*, com. SMB, 1974 Ms. Idem, *Organizarea Laboratorului zonal de conservare a obiectivelor în aer liber* (Mitteilung, SMB, Sibiu, 1975).

³³ Cornel Irimie, *Schafschur auf einer Frühjahrsalm im Zibinsgebirge*, in „Encyclopedia Cinematographica“ Institut für den Wissenschaftlichen Film, Göttingen, 1973; Idem, *Zubereiten von „Burdur“-Käse auf einer Frühjahrsalm im Zibinsgebirge*, „EC“, IWF, Göttingen, 1973; Cornel Irimie, Corneliu Buceș, *Melken und Butterbereitung auf einer Frühjahrsalm im Zibinsgebirge*, „EC“ IWF, Göttingen, 1973. Corneliu Buceș, *Herstellung von schwarzer Keramik in Marginea (Moldau)*, EC, IWF, Göttingen, 1973; Corneliu Buceș, Maria Fuchshuber, *Sächsische Volkstänze aus der Gemeinde Cristian (Grossau) bei Sibiu*, EC, IWF, Göttingen, 1973; Franz Simon, Cornel Irimie, Corneliu Buceș, *Tuchwalken in Gura Riului, bei Sibiu*, EC, IWF, Göttingen, 1976; Idem, *Bearbeitung von Wolldecken („straie“) in Gura Riului, bei Sibiu*, EC, IWF, Göttingen, 1976; Franz Simon, Corneliu Buceș, *Mahlen in einer Löffelradmühle in Rudăria*, EC, IWF, Göttingen, 1976.

³⁴ Cornel Irimie, Corneliu Buceș, *Din realizările și proiectele de viitor în domeniul filmului științific-documentar la Muzeul tehnicii populare*, Mitteilung, dargelegt im Rahmen der Tagung des WMBT, Sibiu, 1976, Ms.

3.7. Preocuparea de a adânci și perfecționa cunoașterea unor probleme teoretice referitoare la obiectul științei și metoda etnologică de cercetare³⁵, la pregătirea de specialitate a cadrelor din domeniul muzeelor etnografice și de artă populară³⁶, sau la istoricul muzeografiei etnografice³⁷, constantă în activitatea colectivului de specialiști ai Muzeului tehnicii populare — a condus la abordarea unor teme și elaborarea unor lucrări care completează bibliografia de specialitate, aducând, totodată, în dezbaterile obștei specialiștilor, puncte noi de vedere în analiza și orientarea de viitor a cercetării fenomenelor culturii și civilizației populare românești.

Adiacentă problematicei proprii de cercetare, sarcina necesității luării în evidență, a colecționării, conservării și valorificării patrimoniului de cultură populară, la nivelul muzeelor sătești, a condus, în acest caz, la cercetarea atentă a implicațiilor de natură științifică, muzeotehnică și organizatorică, formulate în mai multe lucrări de specialitate³⁸, materia de bază oferindu-se cu generozitate prin rețeaua diversă ca profil, colecții și problematică, a muzeelor sătești organizate de lucrătorii din cadrul Muzeului tehnicii populare, în județul Sibiu.

4. Valorificarea cercetării științifice prin materiale de popularizare

Popularizarea realizărilor pe plan expozițional, intern și extern, ale Muzeului tehnicii populare, s-a materializat într-o serie de publicații care s-au bucurat de o bună primire din partea specialiștilor din țară și de peste hotare, constând din Ghidul Muzeului tehnicii populare³⁹ (2 versiuni). Ghidul expoziției de artă populară din cadrul

3.7. Das Streben nach einer Vertiefung und Vervollkommnung der Kenntnis gewisser, den Gegenstand der Wissenschaft und die Methode ethnologischer Forschung³⁵ betreffender, theoretischer Fragen, die sich auch auf die Fachausbildung der im Bereich der Volkskunde- und Volkskunstmuseen³⁶ tätigen Kader³⁷ beziehen, — eine im Wirken des Fachkollektivs des Museums der bäuerlichen Technik konstant auftretende Ausrichtung — führte zur Inangriffnahme gewisser Themen und zur Ausarbeitung verschiedener Studien, die zur Vervollständigung der Fachbibliographie beitragen und zugleich neue Gesichtspunkte in der Analyse und zukünftigen Orientierung der Erforschung von Erscheinungen der rumänischen Volkskultur und Zivilisation der Fachwelt zur Diskussion vorlegen.

Der Problematik der eigenen Forschungen aufs engste verbunden, führte die Aufgabe einer Aufnahme, Konservierung und Auswertung des Patrimoniums der Volkskultur auf der Ebene von Dorfmuseen auch hier zu einer aufmerksamen Untersuchung aller Elemente wissenschaftlicher, museotechnischer bzw. organisatorischer Natur, die im Rahmen verschiedener Facharbeiten³⁸ formuliert wurden, wobei das Ausgangsmaterial, was Profil, Sammlungen und Problematik anbelangt, das äusserst mannigfaltige Netz der Dorfmuseen bildete, die vom Fachteam des Museums der bäuerlichen Technik im Kreis Sibiu eingerichtet wurden.

4. Die Auswertung wissenschaftlicher Forschung durch Popularisierungsmaterial

Das Bekanntmachen der auf in- und ausländischer Ausstellungsebene errungenen Erfolge des Museums der bäuerlichen Technik fand seinen Niederschlag in einer Reihe von Veröffentlichungen, die sich seitens der in- und ausländischen Fachwelt einer guten Aufnahme erfreuten und folgende Veröffentlichungen umfaßten: den Führer durch das Museum der bäuerlichen Technik³⁹ (2 Fassungen), den Führer durch die Volkskunstabteilung des Brukenthalmuseums (2 Auflagen,

³⁵ Corneliu Bucur, *Considerații metodologice privind stadiul actual al cercetării științifice în domeniul etnografiei și etnologiei românești* (Com. prezentată la SMB, Sibiu, 1975, ms).

³⁶ Idem, *Integrarea învățămîntului, cercetării și practicii muzeale în domeniul etnografiei* (LR, ms). Idem, *Cu privire la pregătirea de specialitate a cadrelor din muzele etnografice și integrarea cercetării științifice ca obiectiv fundamental al activității polivalente a muzeelor*, în „Biharea”, II, Oradea, 1974.

³⁷ Corneliu Bucur, *Tradiții și realizări în muzeografia etnografică românească*, (Com. prezentată la Sesiunea științifică organizată de Muzeul județean Baia Mare, 1976, ms). Mihai Sofronie, *Colecțiile etnografice ale Astrei* (LR, ms).

³⁸ Raymonde Wiener, *Rolul muzeelor sătești de profil etnografic în lumina Legii 63/1974* (LR, ms). Idem, *Preocupări și rezultate pe linia îndrumării de specialitate acordată muzeelor sătești cu caracter etnografic* (Com. prezentată la SCS. CS. MTP, Sibiu, 1976, ms).

³⁹ Ghidul Muzeului tehnicii populare, Sibiu, 1974.

³⁵ Corneliu Bucur, *Considerații metodologice privind stadiul actual al cercetării științifice în domeniul etnografiei și etnologiei românești*, Mitteilung, dargelegt im Rahmen der Tagung des Brukenthal-Museums, Sibiu, 1975, Ms.

³⁶ Idem, *Integrarea învățămîntului, cercetării și practicii muzeale în domeniul etnografiei* (LR, Ms.). Idem, *Cu privire la pregătirea de specialitate a cadrelor din muzele etnografice și integrarea cercetării științifice ca obiectiv fundamental al activității polivalente a muzeelor*, in „Biharea”, II, Oradea, 1974.

³⁷ Corneliu Bucur, *Tradiții și realizări în muzeografia etnografică românească*, Mitteilung, dargelegt im Rahmen der wissenschaftlichen Tagung des Museums Baia Mare, 1976, Ms. Mihai Sofronie, *Colecțiile etnografice ale ASTREI* (LR, Ms.).

³⁸ Raymonde Wiener, *Rolul muzeelor sătești de profil etnografic în lumina legii 63/1974* LR, im gegenwärtigen Band ausgewertet. Idem, *Preocupări și rezultate pe linia îndrumării de specialitate acordată muzeelor sătești cu caracter etnografic*, Mitteilung, dargelegt im Rahmen der Tagung des WMBT, Sibiu, 1976, Ms.

³⁹ Ghidul Muzeului tehnicii populare, Sibiu, 1974.

Muzeului Brukenthal (2 ediții, 3 versiuni),⁴⁰ Pliantul muzeelor în aer liber din România (4 versiuni)⁴¹ și Pliantul muzeelor etnografice sătești din județul Sibiu⁴².

5. Continuarea lucrărilor de organizare a expoziției în aer liber a Muzeului tehnicii populare

Corolarul întregii activități de cercetare științifică îl constituie completarea patrimoniului Muzeului tehnicii populare și continuarea, în ritm susținut, a lucrărilor de organizare a expoziției sale de bază în aer liber.

Față de situația prezentată în materialul publicat în anul 1973⁴³, colecțiile muzeului nostru au crescut cu un număr de 6 monumente noi, 9 anexe gospodărești pentru unitățile transferate anterior, 6 instalații fără construcții proprii și 3673 obiecte de inventar.

În cadrul expoziției de bază în aer liber, perioada analizată a însemnat reconstrucția, finisarea și introducerea în circuitul expozițional a 23 monumente în toate cele patru sectoare tematiche, (fig. 2).

În sectorul *alimentației populare* au fost inaugurate grupele tematice privind pescuitul (2 unități), păstoritul — creșterea vitelor (3), agricultura (1), completându-se în același timp, grupele: ulei (1) și morărit (4) și amenajându-se pavilionul cu sistemele de teacuri (12 instalații).

În sectorul *meșteșuguri*, s-a inaugurat grupa arhitecturii populare (dulherit), prin transferarea și reconstrucția a 3 monumente, completându-se, totodată, grupele care ilustrează fierăritul (1) și olăritul (2).

În sectorul *industriilor textile*, a fost inaugurată grupa industriei casnice textile prin reconstrucția a 2 unități (prelucrarea cînepii și a părului de capră).

În sectorul *transporturi*, a fost transferat și reconstruit un monument (bacul cu zbat de la Topalu, Dobrogea), completându-se substanțial colecția pentru organizarea pavilionului mijloacelor de transport, prin achiziționarea a 9 mijloace din zone diferite.

Alte 4 monumente transferate în 1976 și 1977 sînt în faza de reconstrucție în cadrul grupelor ulei (piuă căleată cu piciorul din Poiana Sibiului), prelucrarea lemnului (joagăr cu cai Gura-Rîului), olărit (gospodărie-atelier olar Horezu) și indus-

3 Fassungen)⁴⁰ den Faltbogen „Rumänische Freilichtmuseen“ (4 Fassungen)⁴¹ und den Faltbogen zum Thema „Volkskundliche Dorf-museen im Kreis Sibiu“⁴².

5. Die Fortsetzung der Organisierungstätigkeit im Rahmen der Freilichtausstellung des Museums der bäuerlichen Technik

Als Gesamtziel der wissenschaftlichen Forschungstätigkeit muß die Vervollständigung des Sammlungsbestands des Museums der bäuerlichen Technik und die rasche Fortführung der zur Einrichtung seiner Freilichtausstellung notwendigen Arbeiten erwähnt werden.

Gegenüber der im Jahre 1973⁴³ in einschlägigen Arbeiten dargestellten Lage wuchs der Museumsbestand um 6 weitere neu hinzugekommene Denkmäler, 9 Nebengebäude für früher überführte Einheiten, 6 technische Anlagen ohne dazu gehörende Bauten, sowie 3673 Sammlungsgegenstände an.

Für die Freilichtausstellung selbst bedeutet die besprochene Zeitspanne Wiederaufbau, Ausfertigung und für den Publikumsbesuch freigeben von insgesamt 23 Denkmälern innerhalb der vier thematischen Abteilungen, (Abb. 2)

So wurden im Rahmen der Abteilung „Nahrung“ folgende Themengruppen eingeweiht: Fischfang (2 Einheiten), Schafhaltung-Viehzucht (3), Ackerbau (1) und eine Reihe anderer vervollständigt und zwar: Pflanzenölgewinnung (1), Mühlenwesen (4) und der Pavillon für Preßvorrichtungen (12 Anlagen) eingerichtet.

In der Abteilung *Gewerbe* eröffnete man die Gruppe bäuerlichen Hausbaus durch Überführen und Wiederaufbau von 3 Denkmälern und ergänzte gleichzeitig die Gruppen, die das Schmiedehandwerk (1) und die Töpferei (2) veranschaulichen.

In der Abteilung *Textilindustrie* legte man den Grundstein der Gruppe „Bäuerliche Verarbeitung der Textilfasern“ durch den Wiederaufbau zweier Einheiten (Hanf- und Ziegenhaarverarbeitung).

Die Abteilung *Transportmittel* bereicherte man durch Hinzukommen eines Denkmals (Schaufelradfahre von Topalu, Dobrogea), das hier Aufstellung fand, während die für den Transportmittelpavillon bestimmten Sammlungen durch den Ankauf von 9 weiteren, aus verschiedenen Gebieten stammenden Exponaten ergänzt wurden.

Weitere 4 im Laufe der Jahre 1976 und 1977 überführte Denkmäler werden gegenwärtig wiederaufgebaut, und zwar im Rahmen der Gruppen Pflanzenölgewinnung (Stampftrog mit fußbetriebem Stößel aus Poiana Sibiului), Holzbearbeitung (göpelbetriebene Säge aus Gura Rîului), Töpferei (Gehöft und Töpferwerkstätte aus Horezu)

⁴⁰ Muzeul Brukenthal, *Mic ghid prin muzeu*, Sibiu, 1971.

⁴¹ *Muzee etnografice în aer liber din România* (pliant) Sibiu, 1976.

⁴² *Muzee sătești pe trasee turistice în județul Sibiu* (CJCES), Sibiu, 1976.

⁴³ Corneliu B u c u r, *Activitatea de cercetare și organizare în „Cibinium 1968-73“*, Sibiu, 1974.

⁴⁰ Muzeul Brukenthal, *Mic ghid prin muzeu*, Sibiu, 1971.

⁴¹ *Muzee etnografice în aer liber din România* (Faltblatt), Sibiu 1976.

⁴² *Muzee sătești pe trasee turistice în județul Sibiu*, CJCES, Sibiu, 1976.

⁴³ Corneliu B u c u r, *Activitatea de cercetare și organizare ... în „Cibinium 1968-73“*, Sibiu, 1974.

tria casnică textilă, (gospodăria-atelier de prelucrarea lînii din Poiana Sibiului).

Prin orientarea planului de cercetări și a programului de priorități întocmit, Muzeul tehnicii populare prezintă astăzi publicului un număr de 76 unități și instalații (alte 4, aflîndu-se în faza de reconstrucție), grupate sistematic după criterii expoziționale judicioase (de ordin tematic, tipologic și de adaptare la relieful și peisajul muzeului), afirmîndu-se prin aceasta, ca una dintre cele mai valoroase colecții muzeale pe problema mijloacelor tradiționale de muncă ale poporului român și naționalităților conlocuitoare din România, ca una dintre cele mai valoroase arhive europene a instrumentarului „clasic”, caracteristic întregii societăți europene înainte de revoluția industrială, în mod incontestabil, ca o instituție valoroasă și reprezentativă a rețelei naționale a muzeelor etnografice cu expunere în aer liber și prestigioasă realizare a muzeografiei românești din anii construcției socialiste, închinată geniului poporului român.

Realizările dobîndite în perioada 1971—1976, deopotrivă pe planul cercetării științifice, al activității de organizare muzeală (expozițională și de colecții) și cel al activității cultural-educative, a constituit obiectul colocviului de specialitate organizat între 29—31 octombrie la Sibiu, cu ocazia *Sesiunii Consiliului științific al Muzeului tehnicii populare*. Prin comunicările prezentate, expozițiile organizate cu acest prilej, dezbaterile în plenul specialiștilor din întreaga rețea, a fost efectuată o exigentă analiză a realizărilor îndeplinite, transîndu-se, totodată, liniile directoare ale programului viitor, pentru anii 1977—1980.

6. Obiective fundamentale pentru etapa viitoare

6.1. *Programul minimal* (perioada 1977—1980), dezbătut cu ocazia sesiunii Consiliului științific⁴⁴ al Muzeului tehnicii populare, din 19—31 oct. 1976, prevede dezvoltarea bazei expoziționale în aer liber din Dumbrava Sibiului, în conformitate cu prevederile proiectului tematic, recomandîndu-se, în mod special, inventarierea (în colaborare cu oficiile județene ale patrimoniului cultural-național), a tuturor obiectivelor de interes deosebit și asigurarea lor temporară, in situ, pînă la transferarea lor, eșalonată, în muzeele de profil.

De asemenea, se impune depistarea și achiziționarea unui număr cît mai mare de unelte și pro-

und Textil-Hausindustrie (Gehöft und Werkstätte zur Wollverarbeitung aus Poiana Sibiului).

Durch entsprechende Ausrichtung des ausgearbeiteten Forschungsplans und des Dringlichkeitsprogramms vermag das Museum der bäuerlichen Technik heute seinem Publikum die beachtliche Anzahl von 76 Einheiten und technischen Anlagen vorzuführen (weitere 4 finden sich im Wiederaufbau), die aufgrund wohldurchdachter Ausstellungskriterien systematisch angeordnet wurden (d.h. nach thematischen, typologischen Gesichtspunkten und unter Berücksichtigung der Anpassung an die Landschaftsstruktur des Museums). Somit erweist sich das Museum als eine der wertvollsten die Fragen überlieferter Arbeitsmittel des rumänischen Volkes und der mitwohnenden Nationalitäten veranschaulichenden Sammlungen, als eines der bedeutendsten europäischen Archive des „klassischen“ die gesamte europäische Gesellschaft vor der Industrierevolution, kennzeichnenden Geräts, und zweifelsohne kann es als eine wertvolle und repräsentative Institution des Netzes volkskundlicher Freilichtmuseen und schließlich als wichtige, dem Genie des rumänischen Volkes gewidmete Leistung der rumänischen Museographie in der Epoche des sozialistischen Aufbaus gelten. Die in dem Zeitraum 1971—1976 erzielten Leistungen sowohl was die wissenschaftliche Forschung als auch was die Ausstellungs- und Sammlungstätigkeit und die kulturell-erzieherische Arbeit anlangt, bildeten das Thema eines Fachkolloquiums, das anlässlich der Tagung des Wissenschaftlichen Rates des Museums der bäuerlichen Technik zwischen 29.—31. Oktober 1976 abgehalten wurde. Durch die vorgelegten Mitteilungen, die bei dieser Gelegenheit veranstalteten Ausstellungen und die Erörterungen im Plenum der Fachleute des ganzen Landes, wurde eine genaue Analyse der erzielten Ergebnisse vorgenommen und gleichzeitig die Richtlinien für das künftige Programm für die Etappe 1977—1980 festgelegt.

6. Hauptziele der folgenden Etappe

6.1. Das *Mindestprogramm* (Zeitraum 1977—1980), das anlässlich der Tagung des wissenschaftlichen Rates⁴⁴ des Museums der bäuerlichen Technik vom 29.—31. Oktober 1976 einer Diskussion unterzogen worden war, sieht die Entfaltung der Freilichtausstellungsbasis aus der „Dumbrava“ von Sibiu, entsprechend der vorgesehenen Thematik vor, wobei vor allem (in Zusammenarbeit mit den Kreisämtern des nationalen Kulturpatrimoniums) die Bestandaufnahme sämtlicher besonders interessanter Objekte und deren Sicherstellung am Standort, bis zu ihrer schrittweisen Überführung in Museen mit Fachprofil, befürwortet wurde.

Desgleichen erweist sich die Identifizierung und der Ankauf einer möglichst großen Anzahl von

⁴⁴ Cornel Irimie, Corneliu Bucur, *Principalele obiective ale programului de dezvoltare a Muzeului tehnicii populare în perioada 1977—1980* (SCS. CS. MTP, Sibiu, 1976).

⁴⁴ Cornel Irimie, Corneliu Bucur, *Principalele obiective ale programului de dezvoltare a Muzeului tehnicii populare în perioada 1977—1980*, WMBT, Sibiu, 1976

duse, instalații și mijloace de transport, pentru completarea colecțiilor pe genuri.

6.2. *Programul maximal* (după 1980) vizează, în special, pavilionul central și expoziția de bază pavilionară a Muzeului tehnicii populare.

Așa cum am precizat și cu alte ocazii⁴⁵, Muzeul tehnicii populare nu poate și nu trebuie să rămână doar un muzeu *etnografic* cu expunere în aer liber. Obiectivul său fundamental este acela de a se constitui într-un viitor *muzeu al istoriei civilizației tehnice a poporului român*.

Angajînd de pe acum cercetarea principalelor fenomene de civilizație, într-o perspectivă inter- și multi-disciplinară, apelînd la materialul arheologic, istoric și arhivistice, în completarea celui etnografic, viitoarea expoziție din pavilionul central, axată pe istoria civilizației tehnice populare, trebuie să prezinte, prin materiale originale, într-o manieră cit mai elocventă — și nimic nu poate asigura un succes mai deplin decît tematica asumată (istoricul și specificul mijloacelor de muncă ale poporului nostru) — vechimea și continuitatea, unitatea și diversitatea, originalitatea și universalitatea, progresul neconținut, ale culturii și civilizației poporului român.

Werkzeugen und Erzeugnissen, technischen Anlagen und Transportmitteln zur Ergänzung der nach Gattungen gegliederten Sammlungen, als notwendig.

6.2. Dagegen verfolgt das *Höchstprogramm* (nach 1980) vor allem die Errichtung des Zentralpavillons und der Pavillon-Grundaussstellung des Museums der bäuerlichen Technik.

Wie wir auch bei verschiedenen anderen Anlässen⁴⁵ zu unterstreichen suchten, kann und soll das Museum der bäuerlichen Technik sich nicht nur darauf beschränken, lediglich ein *volkskundliches* Freilichtmuseum zu bleiben. Sein Hauptziel ist es vielmehr, sich zu einem künftigen *Museum der technischen Zivilisation des rumänischen Volkes* zu entfalten.

Während man jetzt schon zur Erforschung der Haupterscheinungen der Zivilisation im Sinne einer inter- und multidisziplinären Sicht schreitet, die zur Ergänzung volkskundlichen Stoffes, archäologisches, Geschichts- und Archivmaterial heranzieht, soll die kommende, auf die Geschichte der bäuerlichen technischen Zivilisation ausgerichtete Ausstellung, anhand von Originalstoff und in entsprechender Art — und nichts vermag einen vollkommeneren Erfolg zu gewährleisten als die gewählte Thematik (die Geschichte und Wesensart der Arbeitsmittel unseres Volkes) — das Alter und die Kontinuität, die Einheit und Vielfalt, die Originalität und Universalität, den ununterbrochenen Fortschritt der Kultur und Zivilisation des rumänischen Volkes darstellen.

⁴⁵ Corneliu B u c u r, *Concepția, caracterul și modul de organizare a muzeelor cu profil tematic special din perspectiva cerințelor muzeografiei moderne*, (în curs de apariție).

⁴⁵ Corneliu B u c u r, *Concepția, caracterul și modul de organizare a muzeelor cu profil tematic special din perspectiva cerințelor muzeografiei moderne*, Mitteilung, dargelegt anlässlich des IV. Landessymposiums für Agrargeschichte, Slobozia, 1976. (Ms., im Druck).

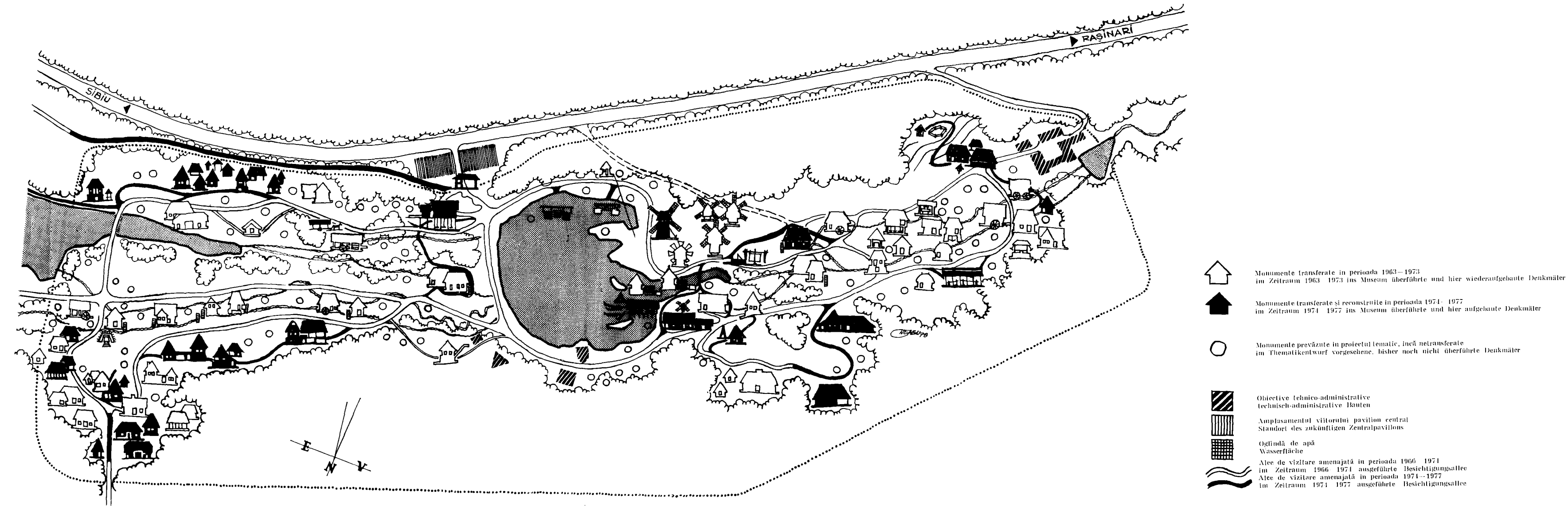

Fig. 2. Planul Muzeului tehnicii populare

Abb. 2. Anlageplan des Museums der bäuerlichen Technik.
www.muzeulastra.com / www.cimec.ro